

מסלול 12 שנות לימוד – שינויים בתוכניות הלימודים מעודכן לשנת הלימודים תשע"ט – 2018/2019

א. הקדמה

בחינות 12 שנות לימוד מהוות נדבך חשוב ומשמעותי במסלולי הלימוד בהיל"ה. הן משמשות פלטפורמה טובה לקראת הלמידה וההיבחנות במבחני הבגרות. בעזרת תכנון למידה, חלוקה נכונה של משך זמן השהות של הנערים/ות ביחידה, ניתן להגיע ליצירת השלם שהוא זכאות והצלחה במספר רב של בחינות בגרות, ותעודת בגרות מלאה. כדי להתקדם וליישם זאת, כל תוכניות הלימודים והבחינות במסלול 12 שנות לימוד, החל משנת תשע"ט 2018/2019 הותאמו לשאלוני הערכה בית ספרית. (20% 30% 40%) נושאי הלימוד במסלולי 12 שנות לימוד מתכתבים עם עקרונות התכנית הלאומית ללמידה משמעותית שהתוותה שינוי בתפיסת דרכי ההוראה-למידה-הערכה וארגנה מסגרת חדשה של הלמידה. ארגון הלמידה/בחירת נושאי הלימוד, בא לידי ביטוי בצמצום תכניות הלימודים במסלול 12 שנות לימוד.

תחומי הדעת חולקו בהלימה למערכת האינטרנית כדלהלן:

70% - היבחנות חיצוניות	30% היבחנות פנימית
הערכה חיצונית- בחינת בגרות	הערכה פנימית – בחינת מסלול 12 שנות לימוד. הציון מוכר כהערכה בית ספרית.

נבחן יהא זכאי ליחידת/יחידות בגרות, במידה ויבחן בשני שאלוני בחינות.

האפשרויות להיבחנות במקצוע הן:

- בחינת 12
- בחינת 12 = 30% + שאלון בגרות חיצונית = 70% = זכאות לציון בגרותי.
- הערכה בית ספרית (הציון ניתן בבית הספר) = 30% + שאלון בגרות חיצונית = 70% = זכאות לציון בגרותי.
- שאלון חיצוני בגרותית = 30% + שאלון בגרות חיצונית = 70% = זכאות לציון בגרותי.

כאשר מגיע נער עם ההערכות (פנימיות/חיצוניות) מבית הספר, תבנה לו תכנית היבחנות בהתאמה תוך התייעצות עם גורמי משרד החינוך.

ב. מידע לתכנון - למנחים פדגוגיים ומנהלי השכלה

מטרות המסמך שלפניכם הוא:

- היכרות הסילבוסים המעודכנים של מקצועות הלימוד במסלול 12.
- עדכון ויידוע בשינויים בהיקף יחידות הלימוד בכל מקצועות ה-12 שנות לימוד.
- המסמך הינו כלי עבודה שיסייע בתכנון ויישום בפועל של הפריסה השנתית וארגון שעות ההוראה של כל מקצוע. כמו כן יסייע בתכנון ובניית תוכניות לימודים אישיות/קבוצתיות.
- חשוב להדגיש כי מבחני 12 מהוות תחנת דרך להיבחנות חיצוניות במבחני הבגרות.

בכל מקצוע תוכלו למצוא:

- הקדמה וסמלי שאלונים של כל מקצוע.
- סילבוס המפרט ומדגיש את נושאי הלמידה לקראת בחינת 12.
- המלצות להקצאת מספר שעות הוראה - למידה.
- הצעה לתכנון הלמידה ופריסת שעות הלימוד, לקראת מבחן 12 ומבחן הבגרות.

ג. מסמכים וחומרי למידה נוספים שיועלו לאתר היל"ה/החברה

למתנסים.

- סילבוס מפורט של נושאי הלימוד, דגשים להוראה/למידה, והמלצות להקצאת שעות הוראה למידה.
- מאגר שאלות.
- מבנה ודגם מבחן 12
- יחידת הדגמה להוראת אחד מנושאי הלמידה.

המסמכים והחומרים הרלוונטיים יתורגמו לערבית.

מקצועות הלימוד – מספר יחידות, סוג מבחן וסמלי שאלונים

שם המקצוע	מספר יחידות מעודכן לתשע"ט	סמל שאלון 30% = בחינת 12
אזרחות – יחידת מבוא ומטלת ביצוע	1 יח"ל = 20% = מבחן 12	034282 / 034283
אנגלית – נעשו שינויים קלים	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	שאלון b 16384
גיאוגרפיה – הפיתוח והתכנון המרחבי	2 יח"ל = 40% = מבחן 12	סמל שאלון 057282
4. דת האיסלם	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	סמל שאלון 047-183
היסטוריה – נעשו שינויים קלים	1 יח"ל = מבחן 12 כמו בתשע"ח	
היסטוריה לערבים	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	סמל שאלון 023-283
היסטוריה לדרוזים	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	סמל שאלון 025-281
מורשת דרוזית	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	סמל שאלון 027-183
מקצועות קודש – ללא שינוי	1 יח"ל = מבחן 12 כמו בתשע"ח	
מתמטיקה – ללא שינוי	1 יח"ל = מבחן 12 כמו בתשע"ח	
ספרות	1 יח"ל = 30% = מבחן 12 1 יח"ל הרחבה = מבחן פנימי	סמל שאלון 8282
עברית לדוברי ערבית	1 יח"ל = 30% = מבחן 12 1 יח"ל הרחבה = מבחן פנימי	סמל שאלון 014382
עברית	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	סמל שאלון 11282
שפה וספרות ערבית למרכזים ערביים	1 יח"ל = 30% = מבחן 12 1 יח"ל הרחבה = מבחן פנימי	סמל שאלון 020181/020182
שפה וספרות ערבית למרכזים דרוזיים	1 יח"ל = 30% = מבחן 12 1 יח"ל הרחבה = מבחן פנימי	סמל שאלון 021382/021383
תנ"ך כללי	1 יח"ל = 30% = מבחן 12 1 יח"ל הרחבה = מבחן פנימי	סמל שאלון 001282/001283
תנ"ך דתי	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	סמל שאלון 2382
תוכנית שואה (חסות) ללא שינוי	1 יח"ל מבחן 12 כמו בתשע"ח	

טבלת מקצועות בהם נעשה שינוי קטן, או לא נעשה כלל שינוי

אנגלית - שינוי קטן
היסטוריה – שינוי קטן
מקצועות קודש - ללא שינוי
מתמטיקה – ללא שינוי
תוכנית שואה – חסות הנוער – ללא שינוי

טבלת מקצועות בהם נעשה פיצול מ-2 יח"ל ל-1 + 1 יחידות לימוד

1 יח"ל יחידת בסיס (המהווה 30% ואת מבחן 12) ו-1 יח"ל יחידת הרחבה (מבחן)

שם המקצוע	מספר יחידות הלימוד עד כה. קטגוריה	מספר יחידות הלימוד החל מתשע"ט	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	1 יח"ל = מבחן פנימי = נושאים לבחינת הבגרות
ספרות	2 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
עברית לדוברי ערבית	2 יח"ל מקצוע חובה כשפה שנייה	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע חובה כשפה שנייה	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
שפה וספרות למרכזים ערביים	1 או 2 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
שפה וספרות למרכזים דרוזים	1 או 2 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
תנ"ך כללי	2 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת

חשוב !!! בתוקף החל משנת תשע"ט

א. הבדלים בתוכניות לימודים לקראת מבחני 12 ולקראת מבחני הבגרות

1. תוכניות הלימוד המעודכנות למסלול 12 שנות לימוד ולמבחן 12 מתכתבות עם הערכה בית ספרית (הערכה פנימית = 30%) תוכניות אלה במקצועות הלימוד השונים מאושרות הן כציון פנימי של מבחני 12 שנות לימוד, והן כציון 30% ללומדים הממשיכים לבחינות הבגרות.
2. תוכניות הלימודים המהוות 30% ונלמדות לקראת מבחני 12 שנות לימוד, **שונות** בנושאי ותכני הלמידה, מתוכניות הלימוד לקראת היבחנות חיצוניות = 70%. **המשמעות היא: שהסילבוס הנלמד ב-70% ו-30% שונה זה מזה.**

ב. יחידות בסיס ויחידות הרחבה (ראו פירוט בטבלה בעמוד 4)

1. כל אחד ממקצועות הלימוד הבאים: **ספרות, עברית לדוברי ערבית, שפה וספרות למרכזים הערביים, שפה וספרות למרכזים הדרוזיים, תנ"ך כללי.** מתפצל ל-1 יח"ל - יחידת בסיס = 30% ול-1 יח"ל - יחידת הרחבה. נושאי הלימוד בכל אחת מהיחידות שונה זה מזה.
2. נושאי הלימוד ביחידת הבסיס הם בהלימה להערכה בית ספרית, בעוד נושאי הלימוד ביחידת ההרחבה, הם בהלימה לנושאי הלמידה לקראת מבחני הבגרות. **מכאן עולה הצורך הרב בתכנון הלמידה, ובפריסה סימסטריאלית ושנתית.**

ג. היבחנות ביחידות הבסיס וההרחבה

3. תלמיד יוכל להיבחן ביחידת ההרחבה בכל אחד ממקצועות הלימוד הבאים: **ספרות, עברית לדוברי ערבית, שפה וספרות למרכזים הערביים, שפה וספרות למרכזים הדרוזיים, תנ"ך כללי.** רק לאחר שנבחן ביחידת הבסיס = בחינת 12 (או הגיע עם ציון בית ספרי במקצוע)

שינויים עיקריים במקצועות הלימוד בתוקף: החל משנת הלימודים תשע"ט

שם המקצוע קטגוריה	שינוי בתוקף החל מתשע"ט	שיקול דעת
גיאוגרפיה ופיתוח הסביבה יחידת נתי"ב – 1 יח"ל (מקצוע בחירה רגילה)	מתבטל	נושא השייך לבחינת הבגרות ל-60%.
אזרחות - 1 יח"ל (מקצוע חובה)	מטלת ביצוע הופכת לחובה = מבחן 12	בהלימה להערכה בית ספרית 20%
1. ספרות 2. עברית לדוברי ערבית 3. שפה וספרות ערבית 4. שפה וספרות דרוזית 5. תנ"ך כללי (מקצועות הנמצאים בחובה/בחירה מחייבת)	החל מתשע"ט כל אחד מהמקצועות מתפצל ל: 1 יח"ל – בסיס = 30% = מבחן 12 1 יח"ל – הרחבה	בהלימה לתוכניות משרד החינוך הן להערכה בית ספרית והן לבחינות החיצוניות הבגרותיות.
יישומי מחשב - 2 יח"ל (בחירה רגילה)	1 יח"ל – יישומי מחשב כלי אופיס 1 יח"ל – כלים ללמידה מתוקשבת	ניתן ללמוד ולהיבחן בכל יחידה בנפרד, ניתן ללמוד ולהיבחן ב 1 יח"ל + 1 יח"ל
נושא אישי מסלול 12 (בחירה רגילה)	הופך להיות מקצוע חובה בתעודה למסלול 12 רגיל על כל לומד לבחור בנושא אישי 12/למידת חקר בגיאוגרפיה.	ממשיך להיות מקצוע בחירה רגילה במסלול 12 מוגבר.

שינויים עיקריים בתעודות למסלול 12 רגיל ו12 מוגבר

שינויים במסלול 12 רגיל / 12 מקוצר רגיל

היבחנות ב- 10 יחידות גמר (יחידות פנימיות) לפחות 6 מקצועות

מקצועות חובה

ארבעה מקצועות חובה כל אחד מהמקצועות בהיקף של 1 יח"ל - סך הכול - 4 יח"ל

מקצועות בחירה מחייבת – 2 יח"ל

השינוי:

עד כה צריך היה לבחור **מקצוע אחד מקטגוריית מקצועות הבחירה המחייבת**, החל משנת תשע"ט יש לבחור **שתי יחידות לימוד מקטגוריית הבחירה המחייבת** (יכול להיות מקצוע כמו גיאוגרפיה, או מקצוע כמו ספרות שמפוצל ל-2 יח"ל (1 יח"ל בסיס ו-1 יח"ל הרחבה) או לבחור בשני מקצועות שונים.

זוהי אפשרות טובה לקדם ולסלול את הדרך מ-12 לבגרות.

מקצועות בחירה רגילה – השלמה ל-10 יח"ל (ללא שינוי)

חשוב ביותר!!!

שינוי במקצוע החמישי - 1 יח"ל

בעקבות הפיכת מטלת ביצוע באזרחות ליחידת חובה = מבחן 12

יש לבחור באחד משני המקצועות הבאים: למידת חקר בגיאוגרפיה/או נושא אישי 12 כלומר, כדי לקבל תעודת 12 רגיל/ מקוצר 12 רגיל. חייב התלמיד ללמוד אחד מהם.

שינויים במסלול 12 מוגבר

10 יח"ל (3-1 יחידות בגרות + 7-9 יחידות פנימיות) מינימום 5 מקצועות

מקצועות חובה

ארבעה מקצועות חובה כל אחד מהמקצועות בהיקף של 1 יח"ל - 4 יח"ל

מקצועות בחירה מחייבת – 2 יח"ל

השינוי:

עד כה צריך היה לבחור **מקצוע אחד מקטגוריית מקצועות הבחירה המחייבת**, החל משנת תשע"ט יש לבחור **שתי יחידות לימוד מקטגוריית הבחירה המחייבת** (יכול להיות מקצוע כמו גיאוגרפיה, או מקצוע כמו ספרות שמפוצל ל-2 יח"ל (1 יח"ל בסיס ו-1 יח"ל הרחבה) או לבחור בשני מקצועות שונים. זוהי אפשרות טובה לקדם ולסלול את הדרך מ-12 לבגרות.

מקצועות בחירה רגילה (ללא שינוי)

השתלמות במטלת ביצוע באזרחות

1. עם הפיכת מטלת הביצוע למקצוע חובה במסלול 12, על כול המורים המלמדים אזרחות לעבור השתלמות בת 30 שעות במטלת ביצוע (פרט לאלה שהשתלמו בעבר, והם מאושרים להעביר וללמד מטלת ביצוע).
2. מורה לא יוכל ללמד אזרחות ומטלת ביצוע, אם לא עבר השתלמות וקיבל אישור שהוא רשאי ללמד. (השתלמות תפתח בתחילת שנת תשע"ט)
3. רשימות המורים הרשאים ללמד אזרחות למטלת ביצוע תועבר למנחים ומנהלי ההשכלה.

נושא אישי 12

- עדכון אופן ודרך ההערכה והבקרה במקצוע נושא אישי 12 .
העדכון עלה לאתר היל"ה/החברה למתנסים.

יישומי מחשב יחידה ראשונה + יחידה שנייה

1. עודכנו תוכנית הלימודים ביישומי מחשב – יחידה ראשונה: כלי האופיס
2. יחידה שנייה – כלים ללמידה מתוקשבת .
3. כל יחידה עומדת בפני עצמה (מקצוע בחירה רגילה)
4. כדי ללמד את היחידה ה-2, על המורה לעבור השתלמות בת 15 שעות.
5. העדכונים והתוכנית יועלו בהקדם לאתר היל"ה/החברה למתנסים.

מסמכים נוספים

- פירוט הסילבוסים של יחידות ההרחבה
- פירוט מסלולי הלמידה ל-12 המעודכנים

תוכן עניינים- מקצועות הלימוד – עמודים

שם המקצוע	עמוד במסמך
אזרחות – יחידת מבוא ומטלת ביצוע	10-13
אנגלית – שינויים קלים	14-17
גיאוגרפיה – הפיתוח והתכנון המרחבי	18-22
דת האיסלם	23-27
היסטוריה – שינויים קלים	28-30
היסטוריה לערבים	31-40
היסטוריה למגזר הדרוזי	41-44
מורשת דרוזית	50 - 45
ספרות	51-54
עברית	55-57
עברית לדוברי ערבית	58-61
שפה וספרות ערבית למרכזים ערביים	62-65
שפה וספרות ערבית למרכזים דרוזיים	66-70
תנ"ך כללי	71-75
תנ"ך דתי	76-80

אזרחות – 1 יח"ל - מטלת ביצוע = 20% - סמל שאלון : 034283/034282

בהתאם לעדכונים ולהתאמת תוכנית הלימודים באזרחות לזו הנהוגה בבתי הספר, החל משנת תשע"ט, **מטלת הביצוע באזרחות בתוכנית היל"ה הופכת להיות חובה**. כל תלמיד בהיל"ה הלומד במסלול 12 שנות לימוד, **חייב לעשות מטלת ביצוע**.

מטלת הביצוע = לבחינת 12 שנות לימוד, ומכאן שהציון שלה הוא שווה ערך ל- 20% מבחינת הבגרות באזרחות.

מטלת הביצוע מבוססת על נושאים ומושגי יסוד מתוך תכנית הלימודים בהוראת האזרחות, ולכן נוספה יחידת חובה להוראה למידה לפני שמתחילים מטלת ביצוע. הנושאים המרכזיים/אבני יסוד באזרחות לבגרות – זכויות אדם ואזרח, ועקרונות הדמוקרטיה, המופיעים בסילבוס.

בחירת הנושאים ומטרתם היא:

- לחזק את ההבנה שזכויות האדם הן זכויות ששייכות לכל אדם מעצם היותו אדם מרגע לידתו ולכן עלינו כאזרחי המדינה לדאוג ולוודא שהם לא יפגעו ושלא יילקחו. לאתר מתחים והתנגשויות בין ערכים /עקרונות / זכויות בינם לבין עצמם ובינם לבין המציאות.
- לטפח רגישות ומוטיבציה להגנה על זכויות האדם בכלל ועל זכויותיהן של קבוצות חלשות ופגיעות בפרט.
- להכיר בחשיבות כיבוד זכויות האדם והאזרח תוך מוכנות למלא את החובות ולעמוד על הזכויות ולפעול למימושן.
- לבסס ולחזק את התרבות הפוליטית דמוקרטית במדינת ישראל בקרב תלמידינו. מקצוע האזרחות הוא מקצוע דינמי העוסק באקטואליה. בחירת הנושאים ליחידת המבוא תסייע לתלמידים להיחשף לנושאים אקטואליים ותקל עליהם לבחור בבעיות/ דילמות אזרחיות הקרובות לחייהם, בהם ירצו לעסוק במטלת הביצוע.

כיוון שמטלת ביצוע הפכה להיות מקצוע חובה לכלל לומדי אזרחות בהיל"ה = 30% = מבחן 12

אחד מהבאים: למידת חקר בגיאוגרפיה/ נושא אישי, הוא מקצוע חובה ללומדים לתעודה 12 במסלול רגיל החל משנת תשע"ט 2018/2019 מקצוע בחירה רגילה למסלול 12 מוגבר.

אזרחות 12 שנ"ל - מטלת ביצוע = 20%

סילבוס ליחידת מבוא כ-13/14 שעות הוראה + הנחיות להנחיית מטלת ביצוע

נושא רחב – פרק – יחידת לימוד :	נושאי משנה	מס שעות	מושגים מרכזיים
זכויות אדם ואזרח	1. זכויות אדם הבסיסיות / זכויות טבעיות	4	* זכות לחיים ובטחון * הזכות לשוויון מדיניות הבחנה ומדיניות העדפה מתקנת * הליך (משפטי) הוגן * הזכות לכבוד, הזכות לפרטיות, הזכות לשם טוב * הזכות לחירות ומה שנגזר מכך * הזכות לקניין
	2. זכויות חברתיות וכלכליות	2	* דיור (קורת גג) * תעסוקה (זכויות עובדים) * חינוך (השכלה) * בריאות (סיוע רפואי) * רמת חיים
מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של משטר דמוקרטי	1. עקרון הפלורליזם ועקרון הסובלנות	2	
	2. עקרון הגבלת השלטון	2	הפרדת רשויות * מנגנוני פיקוח מוסדיים: פרלמנט- כנסת, מערכת המשפט, מבקר המדינה * מנגנוני פיקוח חוץ-מוסדיים: תקשורת, דעת קהל, אומנות.

שויון בפני החוק	4	3. עקרון שלטון החוק
-----------------	---	---------------------

מטלת ביצוע :

- לקראת מטלת הביצוע: הוראת יחידת מבוא כ- 13-14 שעות.
- מטלת ביצוע : מספר השעות המומלצת למשימת מטלת הביצוע בין 30-40
- **נוהל מטלת הביצוע:**
- ✓ **קבוצת לימוד למטלת ביצוע מונה עד שלושה לומדים.**
- ✓ **מורה ינחה עד שלוש קבוצות לומדים במקביל.**
- מטלת ביצוע הינה עבודה המוערכת ע"י : **מורה מנחה** (מורה לאזרחות המלמד ביחידה) ו**מורה מעריך** (מורה חיצוני המגיע להעריך את התלמידים במטלת הביצוע).

ציון סופי	מורה מעריך	מורה מנחה		
		ציון מבחן פנימי עד 10 נקודות	ציון מטלת ביצוע עד 40 נקודות	ציון סופי שכלול עד 50 נקודות
עד 100 נקודות משוכלל בין ציון מורה מנחה, וציון מורה מעריך	הערכה בעל פה מורכבת מ: בדיקת בקיאות וידע ביחידת החובה/המבוא, הציון : עד 10 נקודות בהתאם למחווין. הערכת מטלת הביצוע עד 40 נקודות מול מחווין			

מורה מנחה:

1. המורה ידאג לתיק/קלסר מלווה לכל לומד, הכולל : מבחן יחידת המבוא, טיוטות התקדמות הלומד במטלת הביצוע.
2. הערכה : לרשות המורה המנחה עומדות 50 נקודות להערכת יחידת המבוא +תהליך מטלת הביצוע.
3. עד 10 נקודות יינתנו כציון מבחן פנימי ליחידת המבוא. (מאגר שאלות, מבנה מבחן ודגם יחידת המבוא, יועלו לאתר)
- כל מורה כותב/יוצר את הבחינה הפנימית שלו בהלימה למאגר השאלות ומבנה המבחן. המבחן והציון יכנסו לתיק/קלסר מלווה לומד.
4. עד 40 נקודות העומדות לרשות המורה ניתנות על הערכת מטלת הביצוע. (בהתאם ובהלימה למחווים שיועלו לאתר)

5. הציון שנותן המורה, הוא לכל לומד בנפרד, שחלקו הוא ציון משותף שניתן לכל קבוצת לומדים.
6. בסיום מטלת הביצוע, תיקי/קלסרי הלומדים יועברו למנהל ההשכלה ויישמרו אצלו.
7. הזמנת מורה מעריך נעשית באמצעות מערכת הזמנת בחינות. בהזמנה יש להזין את שני הציונים של המורה המנחה.

מורה מעריך:

1. לרשות המורה המעריך עומדות – עד 50 נקודות להערכת מטלת הביצוע מחולקים באופן הבא:
  - ✓ עד 10 נקודות מוקצות לבדיקה והערכת השליטה בהבנה וידע ביחידת המבוא. (שאלת 3 שאלות מתוך מאגר).
  - ✓ הציון ניתן באופן אישי לכל לומד על פי מחוון נתון.
2. עד 40 נקודות ניתנות על מטלת הביצוע הן מתן ניקוד קבוצתי, הן מתן ניקוד אישי. (בעזרת מחוונים נתונים).
3. כדי להטמיע את התהליך באופן מיטבי חשוב שמנהלי השכלה ומנחים פדגוגיים ישתתפו בזמן תהליך ההערכה המתבצע ע"י מורה מעריך.
4. כדי להעריך את איכות התהליך, תועבר בדיקה מדגמית של עבודות ותוצרי מטלת הביצוע, במהלך השנה מכול אחד מהמחוזות.

תכנון למידה ממטלת ביצוע לבחינת הבגרות באזרחות

ניתן ואפשרי לתכנן למידה למטלת ביצוע (ציון פנימי = מבחן 12) ולבחינת הבגרות החיצונית במועד /סימסטר אחד. (מספר השעות המומלצות הוא 8 שעות שבועיות. ניתן לתכנן למידה המתפרסת על פני שני מועדים /סימסטרים. בשל גמישות ההבחנות במטלת הביצוע, קל יותר ואפשרי לקדם ולעודד למידה לעבר בחינת הבגרות החיצונית.

מספר השעות הנדרשות ליחידת המבוא ולמשימת מטלת הביצוע הוא כ-50 שעות (3 שעות שבועיות סמסטריאליות). מספר השעות הנדרשות ללמידה לקראת יחידת הבגרות הוא כ- (5 שעות שבועיות) שימו לב!!!

בחינת בגרות באזרחות מתקיימת בשני מועדים: מועד חורף ומועד קיץ, בעוד ההיבחנות במטלת ביצוע = בחינת 12 מתרחשת כל השנה. לכן קל יותר להיות גמישים בתכנון ופריסת ההוראה למידה.

רצוי לפרוס את ההוראה למידה של מטלת הביצוע על פני כל השנה. (היבחנות במטלת ביצוע אפשרית לאורך כל השנה (לא כמו בחינות 12 הנעשות במועדים קבועים)

אנגלית - 1 יח"ל - בהתאמה לשאלון b סמל שאלון 16384

אנגלית 12 שני"ל בהיל"ה – הינה תוכנית המותאמת לתוכנית הלמידה של שאלון b - שאלון הערכה בית ספרית.

ציון בחינת 12 יחשב כיחידת לימוד חיצונית רק במידה ולומד הילה ישלים הבחנות בבחינות חיצוניות ביחידות חיצוניות: C + A

שאלון 16383 ללומדי הילה שציון בחינת 12 יוכר כציון הערכה בית ספרית. מבנה מבחן 12 שני"ל באנגלית מותאם לשאלון הבחינה החיצוני לנבחן האקסטרני / הערכה בית ספרית - שאלון b- ציון מבחן 12 שני"ל, מוכר כציון של שאלון b

תוכנית הלמידה:

1. **ספרות** - שני סיפורים ידועים מראש שאחד מהם יופיע בבחינה במועד זה בשונה ממועד קיץ תשע"ח-2018. תוכנית הלמידה תכלול שני סיפורים קצרים בהתאם לדרישת תוכנית הלמודים בשאלון זה.

2. **טקסט בהבנת הנקרא** – סוגת הטקסט משתנה בהתאם לתוכנית ההלימה. ושאלות על אחד משני הסיפורים הידועים מראש.

הרכב הציון:

80% מהציון הסופי – ציון בחינה המשוקלל עם ציון המגן.
20% מהציון הסופי – ציון המורה בעקבות בחינה בעל פה, בחינה פרטנית שמטרתה הערכת יכולת ההבעה בעל פה של הלומד.

תכנון למידה ופריסה שנתית באנגלית – בשלושה מועדי בחינה (כולל מועד ב').

אנגלית: תכנון למידה פריסה שנתית – בשלושה מועדי בחינה (כולל מועד ב').
במועד חורף למידה והיבחנות במבחן 12 (33% = מבחן פנימי).
התלמידים המוכנים לכך, יוכלו לגשת במועד חורף גם לבחינת מודל איי (1 יחידה בגרותית).
במועד קיץ התלמידים יבחנו במודל איי או לחילופין במודל סי. (3 יח"ל בגרותיות).
מועד ב' מיועד לתלמידים המעוניינים לשפר את הציון שלהם ממועד קיץ, או לתלמידים שלא עשו עדיין את מודל סי.
חשוב !!! ישנם תלמידים שלא מספיקה להם שנה אחת של לימודי אנגלית, והם זקוקים לסימסטר על מנת לסיים את לימודי הבגרות. לתלמידים אלה יש לתכנן שלושה מועדי בחינה. ההמלצה היא ל- 4-5 שעות שבועיות לאורך כל השנה.
כ-70-60 שעות לסימסטר.

סילבוס אנגלית 12 שנ"ל - חורף תשע"ט – 2019 – המלצה: 4-5 ש"ש

מספר שעות מומלץ	הערות	תכני הלימוד בנושא זה	הנושא
5-4 שעות ש"ש ללימוד כל התכנים	במועד חורף 2019 – סוג הטקסט שישולב בבחינה: דוח על סרט או ספר	טקסט תיאורי או מידע, ריאיון, מכתב/מייל, דו"ח על ספרים או סרטים. שיכללו תכנים קרובים לעולמם של בני הנוער: בעלי חיים, מחשבים: אינטרנט, גדגיטים, אפליקציות, מוסיקה, אופנה, טיולים, חיפוש עבודה, רכב, ספורט, סרטים.	הבנת הנקרא
	בבחינה ישאלו על סיפור אחד.	יש ללמד שני סיפורים: A dangerous Guy Indeed” by Damon ”Mama and ”Runyon . Her Bank Account” by Kathryn Forbes	ספרות

מבנה בחינת 12 באנגלית:

הערות	תכנים	חלק
	<p>א. 4-5 שאלות סגורות: Circle the correct answer, multiple questions.</p> <p>ב. 3 שאלות פתוחות - , open questions .complete the sentence סה"כ 7 או 8 שאלות.</p>	<p><u>חלק ראשון</u> – טקסט הבנת הנקרא – 60 נק'</p>
<p>Mama and Her Bank Account by Kathryn Forbes מתוך הספר - Intermediate Reader 3 ECB או A dangerous Guy Indeed by Damon Runyon מתוך הספר - Focus- ECB</p>	<p>א. 4 שאלות סגורות ב. 1 שאלה פתוחה סה"כ 5 שאלות.</p>	<p><u>חלק שני</u> – ספרות – 40 נק'</p>

מבחן 12 שנ"ל באנגלית הרכב הציון הסופי :

מה כוללת הבחינה	משקל בציון הסופי	סוג הבחינה
<p><u>חלק ראשון</u> - שאלות אישיות</p> <p><u>חלק שני</u> - שאלות על תוכן לימודי המתייחסות לסיפור שנלמד.</p>	20%	מבחן בעל פה
<p>טקסט הבנת הנקרא ושאלות על הטקסט שאלות על סיפור שנלמד (הסיפור אינו בבחינה)</p>	80%	<p>מבחן כתוב משך הבחינה - שעה וחצי. שני חלקים :</p> <p>הבנת הנקרא (60 נקודות) טקסט (בכל מועד הסוגה משתנה)</p> <p>ספרות (40 נקודות) שאלות על סיפור שנלמד</p>

עד היום, לא היה שאלון מותאם באנגלית, במידת הצורך הייתה הקראה והכתבה.

הייתה התאמה בבחינה בעל פה.

במבחן בעל פה בבחינת הבגרות- יש הקראה והכתבה ופחות שאלות בשאלון. בכל שאלון יש מספר אחר של שאלות שמורידים.

בשאלון B בבחינה יש התייחסות לשאלון מותאם

שאלון ב' -016384 B MODULE רפורמה

1-הבנת הנקרא :

על הבוחן/ת להקריא לנבחן/ת שורות 1-14 בקטע בעמ' 2, ואת השאלות: 1, 3, 4 ועל הנבחן/ת להשיב על השאלות.

2-ספרות :

על הבוחן/ת להקריא לנבחן/ת שאלות: 9, 12, 13 ועל הנבחן/ת להשיב על השאלות.

גיאוגרפיה – הפיתוח והתכנון המרחבי - 2 יחידות לימוד

סמל שאלון 40% (בחינת 12) - 057282

הקדמה לתוכנית הפיתוח והתכנון המרחבי

תוכנית גיאוגרפיה למסלול 12 שנות לימוד משתנה בהתאמה לנושאים הנלמדים בבתי הספר במסגרת הערכה בית ספרית (40%).

שינוי תוכנית הלימודים משפיע על תכנון וההערכות להוראה ולמידה.

תלמידים המיועדים ללימוד ולהיבחן במבחן הבגרות בגיאוגרפיה בקיץ תשע"ט, ילמדו במהלך סימסטר א' את תוכנית הלימודים המעודכנת: הפיתוח והתכנון המרחבי ויבחנו בבחינת 12 שנות לימוד במועד חורף תשע"ט (מועד בו לא מתקיימת בחינת בגרות בגיאוגרפיה).

ציון בחינת 12 עומד בפני עצמו לתעודת 12, ומוכר כציון ה-40% לתלמידים הניגשים לבגרות בגיאוגרפיה במועד קיץ תשע"ט.

התלמידים הממשיכים ללימוד לקראת בחינת הבגרות למועד קיץ תשע"ט, ילמדו במהלך סימסטר ב' את נושאי ה-60% = ארץ ישראל, מזרח תיכון, נתי"ב.

הבחירה בנושא הפיתוח והתכנון המרחבי כנושא לבחינת 12 נכונה וראויה.

עולמנו משתנה בקצב ומהירות חסרת תקדים, פעילות האדם במרחב הולכת וגדלה, ואין כמעט מקום בעולם שאינו מושפע מתהליכי הפיתוח. לימוד התחום מאפשר ללומדים להרחיב ולהעמיק את הידע בנושא הנבחר ולבסס את השפה והמיומנויות הגאוגרפיות. התכנים מזמנים ללומדים מפגש עם נושאים שהם בחזית הלימוד הגאוגרפי, ומייצגים את הייחודיות והדינמיות של תחום הדעת, כמקצוע העוסק במכלול התופעות והתהליכים, המתקיימים בסביבה הטבעית ובסביבה האנושית בעולם, ובחינת קשרי הגומלין ביניהם, ברמות שונות של המרחב.

נבחרו מספר נושאי העמקה והרחבה רלוונטיים ומשמעותיים לכל אזרח בעולם.

אנו מקווים שהנערים הלומדים את הנושא, אכן יהיו מודעים יותר, ויהפכו לאזרחים

מעורבים השותפים לעיצוב המרחב בו הם חיים.

תכנון למידה – פריסה שנתית בשני מועדי בחינה. (התכנון חייב להיות מועד חורף + קיץ)

במועד חורף התלמידים יבחנו בבחינת 12 – 2 יח"ל (מבחן פנימי = 40%) (כי במועד חורף לא מתקיימת בחינת בגרות חיצונית בגיאוגרפיה) (ההמלצה היא ל-60-70 שעות סימסטריאליות) (כ-5-6 שעות שבועיות סמסטריאליות).

במועד קיץ התלמידים יבחנו ב-3 יח"ל חיצוניות (בגרותיות) = (60%) (ההמלצה היא ל-70-80 שעות) (כ-5-6 שעות שבועיות סמסטריאליות). במידה ויש תלמידים שאמורים להבחן בבחינת 12 גיאוגרפיה, הם ילמדו בנפרד מאלה הלומדים לבחינת הבגרות, כי חומר הלימוד שונה.

נושאי הלמידה הם :

נושא 1 - מבוא לפיתוח ותכנון מרחבי- תהליכי פיתוח המשנים את העולם.

מאפייני ותהליכי התכנון והפיתוח וחשיבותם להיום ולעתיד.

נושא 2 - מדדי פיתוח – תהליכי הפיתוח אינם אחידים בכל מדינות העולם, וניתן לראות פערים ברמות הפיתוח. היכרות עם מדדים מתחומי: דמוגרפיה, כלכלה, טכנולוגיה, ועוד.. כביטוי לרמת פיתוח, וכבסיס להבנת הגורמים לפערים.

נושא 3 - גלובליזציה

בעולמנו עוברים הון, ידע, רעיונות, אנשים, מוצרים וסחורות ממקום למקום ללא גבולות. כיצד התפתחה הגלובליזציה, מהם מאפייניה, יתרונותיה וחסרונותיה.

נושא 4 - משאבים כוזבי פיתוח – נושא שילמד בהתאמה למסמך ההלימה.

זרזי פיתוח הוא כינוי למשאבים הנמצאים באזור מסויים ומהווים פוטנציאל לפיתוח כגון: משאבי אנוש, משאבי טבע וסביבה, משאבים חברתיים ותרבותיים ומשאבים פיננסיים.

נושא 5 - השלכות תהליכי הפיתוח על הסביבה.

השימוש במשאבי טבע בקצב הולך וגובר פוגע בכדור הארץ. האיזון בין אדם וסביבה נפגע ללא הרף. הנזקים אדירים וחלקם בלתי הפיכים. נלמד מהן ההשלכות על הסביבה, ובעיקר כיצד ניתן לקיים פיתוח בר קיימא.

נושא 6 - עיר ועיור- מושגים וסוגיות נבחרות.

יותר ממחצית אוכלוסיית העולם מתגוררת בערים, אנו עדים למגמות ושינויים בעיר במאה ה-21, המשפיעים על כל תחומי החיים. נתמקד במושגים ותהליכים נבחרים כגון: תהליך עיור, גורמי מיקום של ערים, שימושי קרקע בעיר, מדרג עירוני, עיר ראשה ומאפייניה, עיר מטרופולין ועיר עולם.

מבנה המבחן: בהלימה לבחינת הבגרות בפיתוח ותכנון מרחבי

משך המבחן: שעתיים

עונים על 4 מתוך 7 שאלות – 25 נקודות לכל שאלה.

במבחן תהיה שאלה לכל נושא + 1 שאלה אינטגרטיבית.

מבחן מותאם: עונים על 3 מתוך 7 שאלות – 33 נקודות לכל שאלה.

מאגר שאלות - עומד לרשות המורים. לכל נושא (פרק) נכתבו שאלות.

מבחן 12 ייכתב על בסיס מאגר השאלות, עם שינויים המפורטים במסמך מאגר השאלות.

סילבוס גיאוגרפיה – הפיתוח והתכנון המרחבי כ- 70-65 שעות לימוד.

המלצה לשעות הוראה	דגשים להוראה למידה	פירוט נושאי הלמידה
8 שעות	מהי גיאוגרפיה, משחקי מפה, היכרות עם מפות העולם, א"י ומזרח תיכון	מבוא כללי לגיאוגרפיה
7 שעות	מהו פיתוח ומאפייניו? קשר בין תהליכי פיתוח ותכנון לבין : גידול אוכלוסייה, רמת חיים, פעילות כלכלית, שלטון, תרבות וטכנולוגיה. מושגים הקשורים לתכנון : תמ"א, שימושי קרקע, פיתוח בר קיימא. ארגונים בינלאומיים לקידום הפיתוח. פיתוח מתחשב/ לא מתחשב.	1-מבוא לפיתוח ותכנון מרחבי מהו פיתוח ותכנון מרחבי. הגורמים המשפיעים על תהליכי פיתוח ותכנון. אילו גופים מקדמים פיתוח.
10-12 שעות	מדדים והגדרות לבדיקת רמת פיתוח. מדדים דמוגרפיים : שיעור ילודה, שיעור תמותה, ריבוי טבעי, תוחלת חיים, אוריינות, מודל התמורה הדמוגרפית, פירמידת גילים. תהליכים באוכלוסיות. מדדים כלכליים וטכנולוגיים : תל"ג, תמ"ג, רמת מינוע, רמת אנרגיה, שימוש במחשב ואינטרנט. שיעור העוסקים בחקלאות, בתעשייה ומסחר ושירותים- מבנה המגזרי של משק. אינדקס הפיתוח של האו"ם.	2-רמת פיתוח של מדינות העולם. מדדי פיתוח : כלכליים, דמוגרפיים, טכנולוגיים. גורמים והסברים לרמת פיתוח. אינדקס הפיתוח של האו"ם.

<p>10-12 שעות</p>	<p>אקטואליה, אירועים גלובליים כמו : מונדיאל, אירוויזיון.</p> <p>מי שולט בעולם? חברות בינלאומיות המכתיבות את כלכלת ותרבות העולם. חברות אופנה, מזון, וכו... מושגים נוספים : מיקור חוץ, הגירה מדדי גלובליזציה מאפייני תרבות גלובלית גלובלי/לוקאלי/גלוקאלי</p> <p>השפעה וביטויים של הגלובליזציה בישראל ובמדינות המזרח התיכון .</p>	<p>3- תהליכי גלובליזציה</p> <p>מהי גלובליזציה – גורמים להתפתחותה מאפייני הגלובליזציה השפעות חיוביות ושליליות מאפיינים במדינות מפותחות ומתפתחות. תיירות כביטוי לגלובליזציה קולוניאליזם גורם מרכזי לפערים ברמות פיתוח- בקצרה</p>
<p>8-10 שעות</p>	<p>לימוד כללי המדגיש את העקרונות. משאבים כבסיס לפיתוח תעשייה, משאבי טבע ותרבות כבסיס לפיתוח תיירות. ההעמקה תהיה בתחבורה ואנרגיה בהתאם למסמך ההלימה לקיץ תשע"ט.</p>	<p>4- משאבים כזרזי פיתוח</p> <p>משאבי אנרגיה משאבי מים מערכת תחבורה</p>
<p>8-10 שעות</p>	<p>בדגש התהליכים והתופעות המתרחשות בישראל ובמזרח התיכון. שימוש באירועים אקטואליים כבסיס ללמידת מושגים, נקודות מבט, תוך כדי דיון ושית. ההעמקה תהיה בכלל נושאי איכות הסביבה ללא מים וקרינה, בהתאם למסמך ההלימה לקיץ תשע"ט.</p>	<p>5- השלכות תהליכי פיתוח על הסביבה.</p> <p>משאבי אנרגיה מתחדשים ומתכלים. פיתוח בר קיימא, ארגונים ירוקים. דגש על איכות הסביבה בתחומים השונים : מים, פסולת, אוויר, שטחים פתוחים.</p>
<p>10-12 שעות</p>	<p>בדגש מושגים תופעות והביטוי שלהם במרחב. שימוש בתמונות ערים, שימוש במפות שונות באטלס לבירור גורמי מיקום.</p>	<p>6- עיר ועיור – מושגים ותהליכים נבחרים</p> <p>מדרג עירוני, עיר ראשה ומאפייניה, עיר מטרופולין, גורמי מיקום של ערים.</p>

		שימושי קרקע, עיר עולם
--	--	--------------------------

- ספר הלימוד המומלץ:

”הפיתוח והתכנון המרחבי – גיאוגרפיה ופיתוח הסביבה”
משרד החינוך – ת”ל, מטח ספר לימוד לתלמידי החטיבה העליונה שנת הוצאה
2010 ומעלה.

קישור לספר בעברית - כותר

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=9441039>

0

קישור לספר בערבית - כותר

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=9607450>

0#1.0.2.none

المنهاج في الدين الاسلامي 12 سنة تعليمية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معرفة الإسلام عقيدة وشريعة على الوجه الصحيح ، ترشد المتعلم إلى معرفة علة الوجود ، وإلى الآثار المترتبة على تصرفاته ، كما ترشده إلى سبل تنظيم رغباته وميوله وغرائزه وانفعالاته ، وما يسمو به ، ويصون كرامته ، ويحفظ أمنه واستقراره ، ويعرفه الهدى الإسلامي على الوجه الصحيح في التعامل مع غير المسلمين ، والتعاون معهم على الخير ، والتعايش بسلام ، ضمن النظم التي تضمن الحياة الكريمة الآمنة مطمئنة للبشرية جمعاء .

الأهداف العليا لتعليم الدين والتربية الإسلامية :

الغرض من تعليم الدين والتربية الإسلامية هو تحقيق أهداف تدور حول : العبودية لله تعالى ، والفرد ، والمجتمع ، وتحقيق المصالح في المعاش والمعاد ، ويتلخص ذلك بالأمر التالي :

- 1- غرس الإيمان بالله تعالى ربا ، وبالإسلام ديناً ، وبمحمد صلى الله عليه وسلم نبياً ورسولاً في نفوس المتعلمين .
- 2- مساعدة الطالب على التصور الإسلامي الكامل للكون والإنسان والحياة ، وأن الوجود كله خاضع لما سنه الله تعالى ، ليقوم كل مخلوق بوظيفته دون خلل أو اضطراب .
- 3- إخلاص العبودية لله تعالى .
- 4- تنشئة شخصية إسلامية صالحة ذات مثل أعلى ، تبلغ الكمال الإنساني وتتلى بمكارم الأخلاق
- 5- بناء مجتمع متراحم ، يعيش أفراده بمختلف أطيافه ومعتقداته في ظل الأخوة والكرامة الإنسانية ، التي وهبها الله لبني آدم ، مجتمع يقيم العدل والمساواة ، ويتعاون أفراده على البر والتقوى ، ودفع الشر والعدوان .
- 6- تحقيق مقاصد الشريعة الإسلامية ، وذلك بجلب المصالح والمنافع التي تكفل سعادة الأفراد والجماعات في المعاش والمعاد ، ودرء المفسدات المؤدية إلى تعطيل المصالح والمنافع .
- 7- تحصيل المعارف والعلوم من مصادرها الأصلية : من الوحي ، لضبط حركات الأفراد والهيئات والتنظيمات والجماعات ، وفق أحكام الشريعة الإسلامية ، ومن البشر ، للاستفادة من كل نافع من الحضارات والخبرات أياً كان مصدرها ، للتمكن من استغلال خيرات الكون ، ولتنمية القدرات والطاقات من أجل خير الأمم والمجتمعات .

المنهاج لمادة الدين الاسلامي لامتحان ال 12 سنة تعليمية: (30 ساعه تعليمية)

الموضوع	المصطلحات والمادة للتوسع	الساعات
<u>المجموعة الاولى:</u>		
<u>العقيدة الاسلامية:</u> יסודות האמונה	<p><u>من علامات الساعة :</u></p> <p>- التعرف على بعض علامات الساعة.</p> <p><u>مرحلة القبر والبعث :</u></p> <p>- مناقشة مرحلة البزخ – القبر – ومرحلة البعث الى الخلود.</p>	(5 ساعات)
<u>علوم القران :</u> לימודי הקוראן	<p><u>فهم وتحليل آيات قرآنية:</u></p> <p>فهم واستظهار الآيات الكريمة التالية:</p> <p>- الآيات (151-153) من سورة الانعام.</p> <p>- الآيات (36-77) من سورة الفرقان.</p> <p>- الآيات (1-11) من سورة المؤمنون.</p> <p>- الآيات (27-31) من سورة النور.</p>	(5 ساعات)
<u>الحديث الشريف</u> <u>وعلمه :</u> לימודי החדית'	<p>أحاديث مختارة – تحليل الاحاديث التالية وحفظها:</p> <p>- " أنما الاعمال بالنيات".</p> <p>- " بني الاسلام على خمس".</p> <p>- "الدين النصيحة".</p> <p>- " من عادى لي ولياً".</p> <p>- يا غلام اني اعلمك</p>	(5 ساعات)

	קلمات".	
<u>المجموعة الثانية -</u>		
(5 ساعات)	- التعرف على انواع الصلاة ومنزلتها بين العبادات. - استنباط احكام الصوم وفضله.	<u>الفقه الاسلامي:</u> הלכה
(5 ساعات)	أحداث وغزوات : - تحليل الاحداث الاتية: اشترك النبي صلى الله عليه وسلم في بناء الكعبة, حصار الشعب, خطبة جعفر أمام النجاشي.	<u>السيرة النبوية :</u> היבליוגרפיה של הנביא
(5 ساعات)	<u>الترايط الاسري - الاجتماعي</u> - استنتاج اثار بر الوالدين وصلة الارحام في الحفاظ على الترايط الاسري والانتماء الاجتماعي. - فهم حق الجار على جاره.	<u>تزكية النفس (أخلاق وتهذيب):</u> הנימוסים

الكتاب : كتاب التربية الاسلامية للصفوف العاشرة – الثانية عشرة

ספר לימוד מומלץ – ספר החינוך האסלאמי לכיתות י' – י"ב.

דת האיסלם - מבנה מבחן 12

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

א. מדה האמתחאן : שעה ונصف.

משך בחינה : שעה וחצי

ב. מבני האמתחאן ותוזיע الدرجات :

מבנה בחינה וניקוד

ג. יחוי זה האמתחאן עלی فصلان :

בחינה זו כוללת שני פרקים

الفصل الأول : (60 درجة) פרק ראשון (60 נקודות)

יחתי עלی מموعةאן - בפרק זה יש שתי קבוצות

المجموعة الأولى – العقيدة الإسلامية/ علوم القرآن/ الحديث الشريف

קבוצה ראשונה – יסודות האמונה/ לימודי הקוראן/ לימודי החדית'

עליک الاجابة عن سؤالين من الاسئلة 1-3 (2 * 15) – 30 درجة

עליך לענות על שתי שאלות מ 1-3 (2 * 15) – 30 נקודה

المجموعة الثانية – الفقه الإسلامي/ السيرة النبوية/ تزكية النفس (التهديب)

קבוצה שניה – הלכה/ הביבליוגרפיה של הנביא/נימוסים

עליک الاجابة عن سؤالين من الاسئلة 4-6 (2 * 15) – 30 درجة

עליך לענות על שתי שאלות מ 4-6 (2 * 15) – 30 נקודה

الفصل الثاني : (40 درجة) פרק שני (40 נקודות)

עליך شرح أربع اسئلة من الاسئلة 7 – 13. (4 * 10) – 40 درجة

עליך לענות על 4 שאלות מה שאלות 7-13. (4 * 10) – 40 נקודות

ד. مواد مساعدة يُسمح استعمالها : لا توجد.

חומר עזר שאפשר להכניס לבחינה - אין

מבנה בחינה מותאמת (אין בה שאלות מפרק " לימודי החדית' "

א. מדה الامتحان : ساعة ونصف. משך בחינה : שעה וחצי

ב. מבני الامتحان وتوزيع الدرجات : מבנה בחינה וניקוד

ג. يحتوي هذا الامتحان على فصولان : בחינה זו כוללת שני פרקים

الفصل الأول : (60 درجة) פרק ראשון (60 נקודות)

يحتوي على مجموعتان - בפרק זה יש שתי קבוצות

المجموعة الاولى – العقيدة الاسلامية/ علوم القران/ الحديث الشريف

קבוצה ראשונה – יסודות האמונה/ לימודי הקוראן/ לימודי החדית'

عليك الاجابة عن سؤالين من الاسئلة 1-3 (2 * 15) – 30 درجة

עליך לענות על שתי שאלות מ 1-3 (2 * 15) – 30 נקודה

المجموعة الثانية – الفقه الاسلامي/ السيرة النبوية/ تزكية النفس (التهذيب)

קבוצה שניה – הלכה/ הביבליוגרפיה של הנביא/נימוסים

عليك الاجابة عن سؤالين من الاسئلة 4-6 (2 * 15) – 30 درجة

עליך לענות על שתי שאלות מ 4-6 (2 * 15) – 30 נקודה

الفصل الثاني : (40 درجة) פרק שני (40 נקודות)

عليك شرح أربع اسئلة من الاسئلة 7 – 13. (4 * 10) – 40 درجة

עליך לענות על 4 שאלות מה שאלות 7-13. (4 * 10) – 40 נקודות

ד. مواد مساعدة يُسمح استعمالها : لا توجد.

חומר עזר שאפשר להכניס לבחינה - אין

היסטוריה – 1 יח"ל

שימו לב! בתוכנית הלימודים נעשו מספר שינויים.

סילבוס - כ-50-45 שעות הוראה למידה.

שעות הוראה מומלצות	נושאי משנה	נושא רחב — יחידת לימוד
4	א-1. מבוא להוראת נושא הלאומיות המודרנית באירופה במאה ה-19	א. הלאומיות המודרנית באירופה במאה ה-19 ¹
5	א-2. הגורמים לצמיחת התנועות הלאומיות שהתגבשו באירופה במאה ה-19	
4	א-3. המאפיינים ודפוסי הפעילות של התנועות הלאומיות שהתגבשו באירופה במאה ה-19	
4	א-4. תנועה לאומית מדגימה באחת מהארצות: אטליה, גרמניה, יוון, פולין	
3	הגורמים לצמיחתה ולהתארגנותה של התנועה הציונית	ב. התנועה הלאומית היהודית המודרנית - הציונות ומאפייניה העיקריים
4	ב. פועלו של בנימין זאב הרצל לבניית התנועה הציונית ולארגונה	
4	פעולותיהם של הציונים בארץ ישראל עד מלחמת העולם הראשונה	ג. תחומי הפעילות של התנועה הציונית בגולה ובארץ-ישראל
1	עמדת מנהיגי התנועה הציונית כלפי הצדדים הלוחמים בזמן מלחמת העולם הראשונה.	ד. התנועה הציונית והישוב היהודי בארץ ישראל
3	הצהרת בלפור:	

¹ בפרק זה אין הכוונה לתנועה הציונית.

		בזמן מלחמת העולם הראשונה
3	השוואה בין התנועה הציונית בראשית דרכה לבין תנועות לאומיות של עמים אחרים באירופה במאה ה-1	השוואה בין התנועה הציונית בראשית דרכה לבין תנועות לאומיות של עמים אחרים באירופה במאה ה-1
		בית שני
5-6	ציוני דרך עיקריים בבניית המדינה החשמונאית וביסוסה	ממדינה חשמונאית עצמאית לכיבוש רומי וחורבן בית-המקדש
2	ד. הסיבות למרד הגדול:	פרק רביעי:
2	ה. תוצאות המרד וחורבן בית המקדש	כיבוש רומי וחורבן בית המקדש
4	א. רבן יוחנן בן זכאי והקמת המרכז ביבנה	פרק חמישי: בין ייאוש לבנייה:
4	ב. בניית המרכז ביבנה: עיצוב חיים יהודיים ללא מקדש; יצירת גורמים מלכדים חדשים: תקנות חדשות 'זכר לחורבן', בית הכנסת, לימוד התורה והתפילה.	מירושלים ליבנה

מבנה הבחינה בהיסטוריה 12 שנ"ל

1. בבחינה שאלות בשני הנושאים הנלמדים ביחידה זו :
הלאומיות בישראל ובעמים, חלק א' – ראשית הדרך עד 1920.
ממדינת המקדש לעם הספר' – תקופת בית שני.
2. חלק א' - בנושא הלאומיות בישראל ובעמים – בחלק זה שני פרקים:
פרק ראשון – שתי שאלות עם קטעי מקור. על התלמיד לענות על שאלה אחת (30 נק')
פרק שני – שתי שאלות (ללא קטעי מקור) על התלמיד לענות על שאלה אחת (30 נק')
3. חלק ב' – בחלק זה שני פרקים: 'ממדינת המקדש לעם הספר' – תקופת בית שני.
על התלמיד לענות על שתי שאלות מתוך שלוש מאחד הפרקים- כל שאלה (20 נק')

שאלון מותאם

- א. התלמיד יענה על השאלות בנושא הלאומיות בישראל ובעמים, חלק א' – ראשית הדרך עד 1920.
חלק א' - בנושא הלאומיות בישראל ובעמים – בחלק זה שני פרקים :
פרק ראשון – שתי שאלות עם קטעי מקור. על התלמיד לענות על שאלה אחת (30 נק')
פרק שני – שתי שאלות (ללא קטעי מקור) על התלמיד לענות על שאלה אחת (30 נק')
- ב. התלמיד לא יענה על חלק ב' (בית שני) במקום חלק זה התלמיד יענה על שתי שאלות נוספות בנושא הלאומיות - לכל שאלה 20 נק'.
סך הכול בשאלון מותאם התלמיד יענה על ארבע שאלות.

תכנון למידה בהיסטוריה לקראת מבחן 12 פנימי, ומבחן בגרות חיצוני

תכנון למידה – פריסה שנתית בשני מועדי בחינה.

במועד חורף התלמידים יבחנו בבחינת 12-1 יח"ל (מבחן פנימי = 30%) (נדרשות לכך כ- 45-50 שעות) במועד קיץ התלמידים יבחנו ב-1 יח"ל חיצונית (בגרות = 70%) (נדרשות לכך כ- 50 שעות) ניתן ללמד במועד קיץ והחורף שאחריו. בכל מקרה ההעדפה היא לשני מועדים. ניתן ללמוד ולהיבחן הן ב-12 והן בבחינת הבגרות בהיסטוריה במועד אחד (נושאי הלמידה זהים). נדרשות לכך 7-8 שעות שבועיות סמסטריאליות.

המנהגים במوضوع التاريخ في الوسط العربي 12 سنة تعليمية

ان دراسة التاريخ تُكسب ثقافة عامة, وتُشكل قاعدة لتطوير التفكير, كما تكمن في دراسة التاريخ عدة اسس ضرورية لتطوير الجانب الادراكي والحسي عند الطالب.

يمكن تحقيق هذا الهدف بعدة طرق منها:

- ان يتعرف الطالب على الاحداث المركزية في تاريخ شعبه وبلاده, وتاريخ الشعوب الاخرى.
- ان يرى الطالب في الدراسة التاريخية وسيلة لتشكيل هويته وقيمه الانسانية.
- ان يكتسب الطالب المهارات الاساسية للدراسة التاريخية وخاصة تحديد محور الزمان والمكان والتمييز بين الحقائق والآراء, وتحديد النصوص المكتوبة والمرسومة والمصورة والخرائط المدونة, اضافة الى اكتساب القدرة على تحليل النصوص بهدف تحديد النتائج والربط بين الاحداث التاريخية وجمع المعلومات.

اهداف منهاج التاريخ الجديد:

- معرفة الاحداث التاريخية الهامة: زمان الاحداث ومكانها, التطورات الاساسية, شخصيات مركزية في فترات تاريخية معينة.
- اكتساب المهارات اللازمة لدراسة التاريخ: استخلاص معلومات من كتب مساعدة, قراءة خرائط رسوم بيانية... تحضير تلخيصات ورؤوس اقلام, وصف وتحليل قضايا تاريخية.
- اكتساب المفاهيم التاريخية المتعارف عليها: وصف او تفسير حدث تاريخي, سبب ونتيجة, مؤسسة نظام حكم, ثورة, امبراطورية...
- ادراك الظواهر الاجتماعية وصلتها بالماضي: ادراك الواقع كولايد لأحداث الماضي.
- اكتساب الطالب المعرفة الاساسية بمواضيع مهمة لبجروت التاريخ: التعرف على الاحداث والمصطلحات الاساسية في الفترة الاسلامية والشرق الاوسط والتي تشكل اساس للمواضيع في بجروت التاريخ.

הוראת ההיסטוריה מהווה יסוד לתרבות האנושית ונחשבת כניסיון להבין, עד כמה שאפשר את תולדות האנושות, דרכי התפתחותה והסיבות לתהליכים ולאירועים שונים. היא מסייעת ללומדים לטפח את יכולתם העיונית וחושפת אותם לרבגוניותה של האנושות, לקשרים ולזיקות בין הקבוצות השונות, ובאמצעותה מבינים שהכרת העבר והבנתו הם כלי חיוני להבנת ההווה ולהיערכות לקראת העתיד.

מטרות תכנית הלימודים:

1. הבנה של אירועים היסטוריים מרכזיים גורמיהם, תוצאותיהם וחשיבותם בהתפתחות תהליכים היסטוריים.

2. הבנה כי המציאות בהווה מושפעת מאירועים ותהליכים שהתרחשו בעבר ועוצבו בני אדם ושמעשי בני האדם בהווה ישפיעו על עיצוב העתיד.
  3. הבנה שקיימת השפעת גומלין בין עמים וחברות במהלך ההיסטוריה.
  4. הבנה שהמחקר ההיסטורי מבטא את השקפת עולמו של ההיסטוריון.
  5. הבנה כי לצד השוני הקיים בין בני האדם בחברות שונות קיימת דמיות בסיסית בין בני האדם. כיבוד והבנת עמדת האחר מנקודת מבטו הוא.
  6. טיפוח כבוד וסובלנות כלפי מסורות ודרכי חיים של אנשים וחברות שונות.
  7. הערכת אנשים על פי מעשיהם ולא על פי השתייכותם הקבוצתית (גזע, אומה, מעמד, דת).
  8. הכרת פרקים מתולדות עם ישראל.
  10. הכרת פרקים מתולדות הערבים והאסלאם וחיזוק הזיקה למורשת ולתרבות הערבית.
- תכנון למידה בהיסטוריה לערבים לקראת מבחן 12 פנימי, ומבחן בגרות חיצוני.**

תכנון למידה – פריסה שנתית בשני מועדי בחינה.

במועד חורף התלמידים יבחנו בבחינת 12–1 יח"ל (מבחן פנימי = 30%) (נדרשות לכך כ- 55 שעות)
 במועד קיץ התלמידים יבחנו ב-1 יח"ל חיצונית (בגרות = 70%) (נדרשות כ-50-60 שעות)
 (כ- 5 שעות שבועיות שנתיות) (ניתן כמובן לתכנן למידה למועד קיץ והחורף שאחריו)
 תכנון זה אפשרי, כי הנושאים בתוכנית הלימודים של 30% כוללים את הנושאים הנלמדים לבחינת הבגרות.

נושאי לימוד עיקריים

منهاج التاريخ لامتحان انهاء 10 سنوات تعليمية - (55 ساعة)

תולדות ערבים בימי הביניים

- **مواضيع مختارة من تاريخ الإسلام منذ فترة النبي محمد صلى الله عليه وسلم وحتى نهاية الدولة الأموية.**

ההיסטוריה של האיסלאם מתקופת הנביא מוחמד עד הח'ליפות של בית אומיה.

أو أو

- **مبنى الحكم والإدارة والمجتمع في الدولة الإسلامية في العصور الوسطى.**

מבנה השלטון והחברה האסלאמית בימי הביניים.

(يجب اختيار واحد فقط من المواضيع اعلاه). (על התלמיד לבחור נושא אחד מהנושאים למעלה)

- **تاريخ القرن العشرين.** ההיסטוריה של המאה העשרים.

- **تاريخ الشعب الاسرائيلي الحديث حتى الكارثة.** תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה

- **كارثة الشعب اليهودي بين السنوات 1933-1945** שואת העם היהודי 1933-1945

סילבוס - فيما يلي تفصيل المواضيع المطلوبة:

عدد الساعات	مصطلحات/ شخصيات/ معلومات على الطالب معرفتها	الموضوع
		<p>مواضيع مختارة من تاريخ الإسلام منذ فترة النبي محمد صلى الله عليه وسلم وحتى نهاية الدولة الأموية.</p> <p>(20 ساعه שיעור)</p> <p>ההיסטוריה של האיסלאם מתקופת הנביא מוחמד עד הח'ליפות של בית אומיה.</p>
5 ساعات	<p>أ. أركان الإسلام والإيمان:</p> <p>الشهادتان، الصلاة، صوم رمضان، الزكاة، الحج للبيت الحرام.</p> <p>أركان الإيمان: الإيمان بالله بكتبه، برسله، بملائكته، بالقضاء والقدر وباليوم الآخر.</p>	<p>النبي محمد صلى الله عليه وسلم والدعوة الإسلامية</p> <p>النبي موحمد והקריאה לאיסלאם</p>
5 ساعات	<p>النبي محمد صلى الله عليه وسلم في المدينة وتشكل الأمة والدولة:</p> <p>أسباب الهجرة إلى يثرب (المدينة).</p> <p>أعمال الرسول صلى الله عليه وسلم في المدينة في المجالات الدينية والاجتماعية.</p>	<p>هجرة النبي صلى الله عليه وسلم من مكة إلى يثرب ونشوء الدولة الإسلامية</p> <p>ההגירה של הנביא מוחמד לעיר ית'רב והופעתה של המדינה האסלאמית.</p>
5 ساعات	<p>عثمان بن عفان رضي الله عنه</p> <p>644-656م:</p> <p>جمع القرآن الكريم.</p> <p>الفتنة الأولى ومقتل الخليفة عثمان بن عفان رضي الله عنه: أسباب الفتنة، أحداثها ونتائجها.</p>	<p>الخلفاء الراشدون رضي الله عنهم</p> <p>הח'ליפים הראשדים</p>
5 ساعات	<p>الخليفة عمر بن عبد العزيز رضي</p>	<p>الدولة الإسلامية في عهد بني أمية 661-750م</p>

	<p>الله عنه: مميزات خلافته، زهده وورعه.</p> <p>ضعف الدولة الأموية وسقوطها:</p> <p>عوامل الضعف والانحطاط (العوامل الدينية والسياسية والاجتماعية)</p>	<p>המדינה האסלאמית בתקופת בני אומיה</p>
<h2 style="color: red;">או א</h2>		
<p>מבני החקם والإدارة والمجتمع في الدولة الإسلامية في العصور الوسطى</p> <p>מבנה השלטון והחברה האסלאמית בימי הביניים.</p>		
<p>5 ساعات</p>	<p>الدواوين:</p> <p>معنى مصطلح "الديوان".</p> <p>ظروف نشأة الدواوين.</p> <p>تطور الدواوين في العهدين الأموي والعباسي.</p>	<p>الجهاز الإداري في الدولة الإسلامية</p> <p>המנגנון המינהלי במדינה האסלאמית</p>
<p>5 ساعات</p>	<p>ظروف نشأة بيت المال.</p> <p>مدخولات بيت المال: الزكاة، الخراج، الفياء، الغنائم، الجزية والمكوس.</p> <p>وظيفة وأهمية بيت المال في المجتمع والدولة الإسلامية.</p>	<p>النظام المالي في الدولة الإسلامية</p> <p>המערכת הפיננסית של המדינה האסלאמית</p>
<p>5 ساعات</p>	<p>أهل الذمة:</p> <p>من هم "أهل الذمة"؟</p> <p>مكانتهم بحسب الشريعة الإسلامية.</p> <p>حقوقهم وواجباتهم ومكانتهم الاجتماعية والسياسية في عصور الدولة الإسلامية</p>	<p>مراحل تكوّن المجتمع الإسلامي وتطوره</p> <p>שלבי הפיתוח והפיתוח של הקהילה האסלאמית</p>

	المختلفة.	
5 ساعات	<p>دوافع وأهداف إقامة المدينة الإسلامية.</p> <p>المميزات والمعالم الأساسية للمدينة الإسلامية: المسجد، دار الإمارة، السوق، الحمامات، البيمارستان، القطائع، والمقابر.</p> <p>نماذج من المدن الإسلامية: البصرة، الكوفة وبغداد: أسباب إقامتها ومميزاتها.</p>	<p>المدينة الإسلامية</p> <p>איך נראית המדינה האסלאמית</p>
<p>تاريخ القرن العشرين</p> <p>(25 ساعة شעות)</p> <p>ההיסטוריה של המאה העשרים</p>		
7 ساعات	<p>أسباب الحرب العالمية الأولى: التوتّر الدوليّ، توازن القوى، المسألة القوميّة وأزمة سراييفو</p> <p>نتائج الحرب العالمية الأولى: انهيار الإمبراطوريات القديمة، ظهور دول جديدة: بولندا، تشيكوسلوفاكيا، يوغسلافيا.</p>	<p>الحرب العالمية الأولى</p> <p>מלחמת העולם הראשונה</p>
2 ساعات	<p>اتفاقية فرساي: ظروف توقيعها وفرضها على ألمانيا.</p> <p>إنشاء عصبة الأمم كوسيلة لتحقيق السلام (ميثاق العصبة): ضعف عصبة الأمم: الأسباب وأمثلة.</p>	<p>العالم بعد الحرب العالمية الأولى وتسويات السلام</p> <p>העולם אחרי מלחמת העולם הראשונה הסכם וירסאי/ וחבר הלאומים</p>
8 ساعة	<p>1. جمهورية فايمر في ألمانيا: ظروف إقامتها، دستورها، وعوامل فشلها.</p> <p>2. النظام النازي في ألمانيا: أسباب ظهور النازية، تثبيت النازية</p>	<p>أوروبا بين الحربين العالميتين: 1919 – 1939</p> <p>אירופה בין שתי מלחמות העולם 1919-1939</p>

	<p>في ألمانيا، ومبادئ النازية.</p> <p>3. الطريق نحو الحرب العالمية الثانية: تحركات هتلر وسياسته العدوانية، اضطهاد اليهود.</p> <p>5. سياسة الدول الأوروبية تجاه عدوانية هتلر: سياسة الترضية والمصالحة.</p>	
8 ساعات	<p>دول الحلفاء ودول المحور: الجبهة الغربية، الجبهة الشرقية، جبهة البلقان، وجبهة شمال إفريقيا .</p> <p>دخول الولايات المتحدة الحرب العالمية الثانية، والقتال في الشرق الأقصى.</p> <p>التحول في الحرب لصالح الحلفاء، في ميدوي، العلمين، وستالينغراد.</p> <p>الحسم في الحرب العالمية الثانية لصالح الحلفاء في نورماندي: سقوط ألمانيا، استسلام اليابان.</p>	<p>الحرب العالمية الثانية מלחמת העולם השנייה</p>
<p>تاريخ شعب إسرائيل في العصر الحديث حتى الكارثة (5 ساعات شעות)</p> <p>תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה</p>		
5 ساعات	<p>الحركة الصهيونية القضية اليهودية. الصهيونية القومية: ليو بنسكر.</p>	<p>الحركة الصهيونية ومراحل بلورتها התנועה הציונית ושלבי התגבשותה</p>

كارثة الشعب اليهودي بين السنوات 1933-1945 (5 ساعات شעות) שואת העם היהודי 1933-1945		
5 ساعات	أ. فرق المقاومة داخل الجيتوات. ب. تمرد جيتو وارسو.	رد الفعل اليهودي התגובה היהודית

ספרים מומלצים **كتب مقترحة**

המזרח התיכון החדש - חלק 1 המזרח התיכון החדש - חלק 2 היסטוריית העם הישראלי היסטוריה המאה העשרים סדר הממשל והחברה בין מלחמה ושלום היסטורית הערב והמוסלמים השואה – מאיר אורקין אסופה לתולדות השואה ד"ר עירית אברמסקי בליי ההיסטוריה של המזרח התיכון בעידן החדש דר עטאללה קובטי	الشرق الاوسط في العصر الحديث1 الشرق الاوسط في العصر الحديث2 التاريخ الحديث للشعب الاسرائيلي تاريخ القرن العشرين نظام الحكم والمجتمع بين حرب وسلام تاريخ العرب والمسلمين الكارثة- انتولوجيا عن ابادة يهود اوروبا بايدي النازية مؤير اوركين مجموعة تعليمية حول تاريخ الكارثة دكتورة عيريت ابرامسكي بلاي تاريخ الشرق الاوسط في العصر الحديث – د. عطالله سعيد قبطي
--	---

תعليمات للممتحن/ة - מבנה מבחן בהיסטוריה לערבים

مدة الامتحان: ساعة ونصف. משך בחינה: שעה וחצי

מבני الامتحان وتوزيع الدرجات: מבנה בחינה והניקוד

يحتوي هذا الامتحان أربع فصول: בבחינה זו יש ארבע פרקים

الفصل الأول: تاريخ الاسلام في القرون الوسطى

يشمل هذا الفصل 6 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (30 درجة)

פרק ראשון: תולדות ערבים בימי הביניים

בפרק זה יש 6 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (30 נקודות)

الفصل الثاني: تاريخ القرن العشرين.

يشمل هذا الفصل 4 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (30 درجة)

פרק שני: ההיסטוריה של המאה העשרים.

בפרק זה יש 4 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (30 נקודות)

الفصل الثالث: تاريخ الشعب الاسرائيلي في العصر الحديث حتى الكارثة

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة)

פרק שלישי: תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה

בפרק זה יש 3 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (20 נקודות)

الفصل الرابع: كارثة الشعب اليهودي بين السنوات 1933- 1939

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة)

פרק רביעי: שואת העם היהודי 1933- 1945

בפרק זה יש 3 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (20 נקודות)

תعليمات للممتحن/ة מבנה מבחן מותאם בהיסטוריה לערבים

هذا الامتحان هو امتحان مع ملائمت خاصة لا توجد به اسئلة عن تاريخ القرن العشرين

בחינה זו היא בחינה מותאמת ואין בה שאלות מפרק היסטוריה של המאה ה-20

مدة الامتحان: ساعة ونصف. משך בחינה: שעה וחצי

מבני الامتحان ותوزيع الدرجات: מבנה בחינה והניקוד

יחוי هذا الامتحان أربع فصول: בבחינה זו יש ארבע פרקים

الفصل الأول: تاريخ الاسلام في القرون الوسطى

يشمل هذا الفصل 6 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (34 درجة)

פרק ראשון: תולדות ערבים בימי הביניים

בפרק זה יש 6 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (34 נקודות)

الفصل الثاني: تاريخ الشعب الاسرائيلي في العصر الحديث حتى الكارثة

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة)

פרק שני: תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה

בפרק זה יש 3 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (33 נקודות)

الفصل الثالث: كارثة الشعب اليهودي بين السنوات 1933 - 1939

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة)

פרק שלישי: שואת העם היהודי 1933 - 1945

בפרק זה יש 3 שאלות עליך לענות על שאלה אחת בלבד. (33 נקודות)

ان دراسة التاريخ تُكسب ثقافة عامة، وتُشكل قاعدة لتطوير التفكير، كما تكمن في دراسة التاريخ عدة اسس ضرورية لتطوير الجانب الادراكي والحسي عند الطالب.

هدف هذا المنهج اكساب المتعلم خلاصة المعرفة التاريخية واكسابه مهارات الدراسة التاريخية.

يمكن تحقيق هذا الهدف بعدة طرق منها:

- ان يتعرف الطالب على الاحداث المركزية في تاريخ شعبه وبلاده، وتاريخ الشعوب الاخرى.
- ان يرى الطالب في الدراسة التاريخية وسيلة لتشكيل هويته وقيمه الانسانية.
- ان يكتسب الطالب المهارات الاساسية للدراسة التاريخية وخاصة تحديد محور الزمان والمكان والتميز بين الحقائق والآراء، وتحديد النصوص المكتوبة والمرسومة والمصورة والخرائط المدونة، اضافة الى اكتساب القدرة على تحليل النصوص بهدف تحديد النتائج والربط بين الاحداث التاريخية وجمع المعلومات.

يرى غالبية الطلاب في موضوع التاريخ موضوعاً مرهقاً للدراسة لأسباب عدة من اهمها: بعد الحدث عن محيط الطالب والفترة التي يعيشها، كثرة الاسماء والتواريخ والاحداث التي يصعب تذكرها، والاهم من كل ذلك صعوبة الربط بين كل تلك الاحداث والاسماء في معظم الحالات.

ايضاً كما هو معروف فموضوع التاريخ يتطلب القدرة على التعبير اللغوي وللأسف طلابنا كباقي الطلاب العاديين وحتى اكثر يفتقرون الى القدرة على التعبير.

هذا ما يجعل مهمة تمرير المواد ومهمة اساليب تعليمية جاذبة وممتعة من اهم المهام التي على المعلم اتباعها، فالأسلوب الملل في تمرير المواد وخصوصاً في موضوع التاريخ يزيد من صعوبة الموضوع ويؤدي الى ابتعاد الطالب عن الموضوع.

اهداف منهاج التاريخ الجديد:

- معرفة الاحداث التاريخية الهامة: زمان الاحداث ومكانها، التطورات الاساسية، شخصيات مركزية في فترات تاريخية معينة.
- اكتساب المهارات اللازمة لدراسة التاريخ: استخلاص معلومات من كتب مساعدة، قراءة خرائط رسوم بيانية...، تحضير تلخيصات ورؤوس اقلام، وصف وتحليل قضايا تاريخية.
- اكتساب المفاهيم التاريخية المتعارف عليها: وصف او تفسير حدث تاريخي، سبب ونتيجة، مؤسسة نظام حكم، ثورة، امبراطورية...
- ادراك الظواهر الاجتماعية وصلتها بالماضي: ادراك الواقع كوليّد لأحداث الماضي.

סילבוס ל- 12 منهاج التاريخ الجديد : 40 שעות הוראה למידה

عدد الساعات	مصطلحات/ شخصيات/ معلومات على الطالب معرفتها	الموضوع
10 ساعات	<p>أ. من هم الدروز؟ ب. مميزات الدروز الخاصة: الانبياء والدعاة, كتب التوحيد المقدسة, قيم ذات أهمية, تاريخ الدروز, دار العبادة (الخلوة), الاماكن المقدسة, علم الدروز. ج. الاماكن المقدسة والاستيطان الدرزي: الدروز في اسرائيل, الدروز في سوريا, الدروز في لبنان.</p>	<p>פרק ראשון: מיהם הדרוזים الفصل الاول: من هم الدروز؟ (للإثراء להעשרה) חובה ללמד</p>
10 ساعات	<p>أ- العهد الفاطمي مظاهر الرقي في العصر الفاطمي. ب- العهد البحتري (التنوخي) الأوضاع الاجتماعية والثقافية في العهد البحتري. ج- العهد المعني أ- أصل المعنيين وقيام الإمارة. ب- الأمير فخر الدين المعني الأول.</p>	<p>פרק שני: תולדות הדרוזים בימי הביניים الفصل الثاني: تاريخ الدروز في القرون الوسطى</p>
10 ساعات	<p>أ) عصر الخلافة الراشدية 1- مؤسسة الخلافة 2- مميزات العصر الراشدي. ب) عصر الدولة الأموية فتح الأندلس.</p>	<p>פרק שלישי: תולדות האסלאם الفصل الثالث: العرب في الجاهلية والإسلام حتى نهاية الدولة الأموية</p>
10 ساعات	<p>أ) محاولات الإصلاح في الدولة العثمانية محمد علي باشا وصوله إلى السلطة وإصلاحاته. ب) التدخل الأوروبي في شؤون الشرق الأوسط حتى نهاية الحرب العالمية الأولى اندلاع الحرب العالمية الأولى، الاتفاقيات الخاصة بالشرق الأوسط: اتفاقية سايكس- بيكو</p>	<p>פרק רביעי: המזרח התיכון החדש الفصل الرابع: الشرق الأوسط الحديث</p>

מבנה מבחן בהיסטוריה במסלול 12 שנות לימוד למרכזים דרוזיים

תعليمات للممتحن/ة:

مدة الامتحان : ساعة ونصف. משך בחינה – שעה וחצי

מבני الامتحان وتوزيع الدرجات : מבנה בחינה וניקוד

يحتوي هذا الامتحان على اربعة فصول: **בפרק זה יש ארבע פרקים**

الفصل الأول: تاريخ الدروز في القرون الوسطى

פרק ראשון: תולדות הדרוזים בימי הביניים

يشمل هذا الفصل 3 اسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة).

בפרק זה יש 3 שאלות. התלמיד עונה על שאלה אחת בלבד (20 נקודות)

الفصل الثاني: العرب في الجاهلية والإسلام حتى نهاية الدولة الأموية

פרק שני : תולדות האסלאם

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة).

בפרק זה יש 3 שאלות. התלמיד עונה על שאלה אחת בלבד (20 נקודות)

الفصل الثالث: الشرق الأوسط الحديث

פרק שלישי: המזרח התיכון החדש

يشمل هذا الفصل سؤالين، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (20 درجة).

בפרק זה יש 2 שאלות. התלמיד עונה על שאלה אחת בלבד (20 נקודות)

الفصل الرابع: اسئلة قصيرة פרק שלישי: שאלות מושגים

يشمل هذا الفصل 6 أسئلة قصيرة (تعريف) في المواضيع التي ذكرت في الفصول السابقة عليك الإجابة عن أربع اسئلة باختصار (40 درجة).

בפרק זה יש 6 שאלות מושגים על התלמיד לענות על 4 שאלות. (40 נקודות)

בחינה מותאמת (אין בה שאלות מפרק המזרח התיכון)

مدة الامتحان : ساعة ونصف. משך בחינה – שעה וחצי

مبنى الامتحان وتوزيع الدرجات: מבנה בחינה וניקוד

يحتوي هذا الامتحان على ثلاثة فصول: بפרק זה יש שלושה פרקים

الفصل الأول: تاريخ الدروز في القرون الوسطى

פרק ראשון: תולדות הדרוזים בימי הביניים

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (30 درجة).

בפרק זה יש 3 שאלות. עליך לענות על שאלה אחת בלבד (30 נקודות)

الفصل الثاني: العرب في الجاهلية والإسلام حتى نهاية الدولة الأموية

פרק שני : תולדות האסלאם

يشمل هذا الفصل 3 أسئلة، عليك الإجابة عن سؤال واحد فقط (30 درجة).

בפרק זה יש 3 שאלות. עליך לענות על שאלה אחת בלבד (30 נקודות)

الفصل الثالث: أسئلة قصيرة פרק שלישי: שאלות קטנות/ שאלות מושגים

يشمل هذا الفصل 6 أسئلة قصيرة (تعريف) في المواضيع التي ذكرت في الفصول السابقة عليك الإجابة عن أربع أسئلة باختصار (40 درجة).

בפרק זה יש 6 שאלות מושגים. עליך לענות על 4 שאלות . (40 נקודות)

תכנון למידה בהיסטוריה לדרוזים לקראת מבחן 12 פנימי, ומבחן בגרות חיצוני

תכנון למידה – פריסה שנתית בשני מועדי בחינה.

במועד חורף התלמידים יבחנו בבחינת 12 – 1 יח"ל (מבחן פנימי = 30%) (נדרשות לכך כ-40 שעות)

במועד קיץ התלמידים יבחנו ב-1 יח"ל חיצונית (בגרות = 70%) (נדרשות כ-60-70 שעות)

(כ-5 שעות שבועיות שנתיות) (ניתן גם לתכנן למועד קיץ, והחורף שאחריו)

תכנון זה אפשרי, כי הנושאים בתוכנית הלימודים של 30% כוללים את חלק הנושאים הנלמדים לבחינת הבגרות.

מורשת דרוזית – 1 יח"ל מספר שאלון ל 30% : 02-183

المنهاج في موضوع التراث الدرزي 12 سنة تعليمية

כאשר אנו עוסקים בחומר כמו המורשת הדרוזית, אנחנו צריכים להתמודד אתו בשני מישורים סותרים לכאורה: הצורך והרצון לשמר את המורשת, התרבות ואת ערכיה של העדה הדרוזית והאופי הייחודי שלה, מצד אחד, לעומת זאת, הביטוי לשינויים בקהילה הדרוזית במהלך שני העשורים האחרונים. שינויים אלה כוללים את השלבים של חילון והמודרניזציה, אשר מאופיינים על ידי העולם המערבי, ונובעים מהעובדה שהקהילה הדרוזית, כמו כל הקהילות בעולם במאה העשרים ואחד, חלק מהכפר הגלובלי אחד, שחשף את התלמידים ישירות לערכים והתוכן של העיתונות, השידור ובאינטרנט. בנוסף, הוועדה הדגישה את הצורך בייחודיות החינוך הדרוזי בהחלט המקדם את תחושת שייכות לקהילת הדרוזים אינם עומד בסתירה או סתירה כלשהי עם העלאת נאמנות הדרוזים למדינה ואת מחויבותם ליסודות הדמוקרטיה.

הידע על המורשת הרוחנית ותרבותית של הקהילה חשוב על מנת לשמור על האופי הייחודי שלה ולחזק את תחושת זהות ושייכות למדינה ולכן חובה ללמד מהשלב של החינוך יסודי עד החינוך על יסודי. השתתפות חברתית של התלמיד הדרוזי בקהילה שלו והקהילה הרחבה יותר, זה חייב להיות חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים ותהליך הלמידה.

ישנו יחס והשפעה הדדית בין המורשת, התרבות וההיסטוריה של הדרוזים להתרבות הערבית והאסלאמית במזרח התיכון ובעולם. לימוד המורשת הדרוזית משלב הייחודי במורשת הדרוזית עם הערכים הגלובליים והאנושיים, שהוא חלק בלתי נפרד מתרבות זו, כגון: פלורליזם, מה שמחייב את האדם להכיר בזכויות דתות, לאומים, עדות וקבוצות אתניות שונות שחיות בשכנות אתו בסובלנות וכבוד הדדי, ולאפשר מקום לביטוי של דעות שונות בקהילה הדרוזית ויחסי שכנות טובים עם עדות אחרות.

إن معرفة تراث الطائفة الروحي والثقافي هامة من أجل الحفاظ على طابعها المميز وتعزيز الشعور بالهوية والانتماء للطائفة والدولة ولذلك يتوجب تعليمها بشكل إلزامي من مرحلة التعليم الابتدائي حتى مرحلة التعليم الثانوي. المشاركة الاجتماعية لدى الطالب الدرزي في مجتمعه المحلي والمجتمع الأوسع، يتوجب عليها أن تكون جزءاً لا يتجزأ من منهاج التعليم ومن عملية التعلم.

ثمة علاقة وتأثير متبادل بين تراث وحضارة وتاريخ الدروز وبين الثقافة العربية الإسلامية في الشرق الأوسط والعالم. تعليم التراث الدرزي يدمج ما هو مميز للتراث الدرزي مع القيم الإنسانية والعالمية التي تُعتبر جزءاً لا يتجزأ من هذه الثقافة مثل: التعددية التي تحتم على الإنسان الاعتراف بحقوق ديانات، قوميات، طوائف ومجموعات أثنية مختلفة بأن تعيش متجاورة بروح التسامح والاحترام المتبادل، وقسح مجال للتعبير عن الآراء ووجهات النظر المتباينة في المجتمع الدرزي وعلاقات الجوار الطيبة مع الطوائف الأخرى.

يمكن تحقيق هذا الهدف بعدة طرق منها:

- معرفة تراث الطائفة الروحي والثقافي من أجل الحفاظ على طابعها المميز وتعزيز الشعور بالهوية والانتماء للطائفة والدولة .
- التعرف على الحضارة والتاريخ الدرزي و تنمية الشعور بالانتماء والهوية والقيمة الانسانية
- التعبير عما هو مشترك لكافة ابناء الطائفة الدرزية الى جانب المميزات الخاصة في كل محيط وعائلة تتعايش معها : مثلاً اسرائيل, سوريا, لبنان.
- التعرف على القيم الدرزية وعلى معايير ومفاهيم السلوك, الرموز والاعباد والعادات والمناسبات وفقاً للتراث الدرزي.
- التعرف على المؤسسات والاماكن المقدسة واهميتها للطائفة الدرزية.
- التعرف على التراث الشعبي والفكري للطائفة الدرزية.
- فهم العلاقة بين التراث الدرزي وبين الثقافة والتاريخ العربي والشرق أوسطي ومعنى هذه العلاقة.
- أدراك الاهمية التي يوليها التراث الدرزي لانخراط أبناء الطائفة الدرزية في البيئة التي يعيشون فيها.

أهمية تمرير المواد بطريقة شيقة:

ان برنامج هيللا هو بمثابة اطار تعليمي خاص يهدف الى تلبية احتياجات طلاب متنوعين شاءت الظروف ان يتسربوا من جهاز التعليم الرسمي قبل انهاء دراستهم. كما انهم طلاب يتفاوتون في مستوى تحصيلهم العلمي.

ايضاً، تسرب هؤلاء الطلاب من جهاز التعليم الرسمي يعود في الاساس الى اسباب ومشاكل عديدة لا بد وان تكون قد اثرت سلباً على القدرات العلمية لهذه الفئة من الطلاب. وهذا ما يجعل تدريس المواد اكثر اشكالاً وصعوبة في مثل هذا الاطار التعليمي المكمل.

هذا ما يجعل مهمة تمرير المواد ومهمة اساليب تعليمية جاذبة وممتعة من اهم المهام التي على المعلم اتباعها، فالأسلوب الملل في تمرير المواد وخصوصاً في موضوع التاريخ يزيد من صعوبة الموضوع ويؤدي الى ابتعاد الطالب عن الموضوع.

فموضوع التراث هو موضوع شيق وقريب من الطالب وعلينا ان نستغل هذا الوضع.

إنّ أفضل الطّرق لتدريس هذه المواضيع هي خلق جو تعليمي يستجيب لرغبات الطّلاب ويراعي المناسبات ويعمل على دمج هذه المواد في الموضوع الشّامل أو في إطار محورة التّعليم .

סילבוס מורשת דרוזית **מנהג التعليم:**

عدد الساعات	مصطلحات/ شخصيات/ معلومات على الطالب معرفتها	رقم الصفحات بالكتاب التعليمي	الموضوع
10 ساعات	- مميزات فكرة وحدانية الله جل جلاله حسب مذهب التوحيد الدرزي. - الاعتراف والاقرار بوجود الله جل جلاله. - طرق للاعتراف والاقرار بوجود الله جل جلاله. - اسماء الله الحسنى	صفحات 56-63	وحدانية الخالق في مذهب التوحيد الاحدوت של הבורא
10 ساعات	- تقوى الله جل جلاله . - الحلال والحرام في مذهب التوحيد. - اعمال محرمة وأخرى محمودة وفق الفكر الديني الدرزي. - التوبة والغفران.	صفحات 95-103	الوامر والنواهي المفروضة على الموحدين. צווים ואיסורים
10 ساعات	- الاحترام المتبادل بين المتدينين وغير المتدينين. - خصائص مذهب التوحيد الدرزي.	صفحات 110-115	العقال والجهال (אלעוקאל ואלג'והאל) הדתיים – והמסורתיים

اسم الكتاب التعليمي **שם ספר הלימוד:**

תרבות ומורשת דרוזית – המרכז לטכנולוגיה חינוכית – מט"ח

קישור לספר: <http://www.moreshet.dr.cet.ac.il/books/highschool1>

* هنالك مجمع اسئلة مرفق بالموقع – سيكون الامتحان من هذه الاسئلة.

نموذج لمبنى امتحان في موضوع التراث الدرزي بمستوى إنهاء 12 سنة

تعليمية

תعليمات للممتحن/ة מבנה מבחן מורשת דרוזית

- مدة الامتحان : ساعة ونصف . משך הבחינה : שעה וחצי

- مبنى الامتحان وتوزيع الدرجات : מבנה בחינה וניקוד :

في هذا الامتحان ثلاثة فصول : בבחינה זו 3 פרקים :

الفصل الأول : 16 درجة פרק ראשון (16 נקודות)

عليك الإجابة عن سؤال واحد من الأسئلة 1-2 (سؤال يحتوي على تحليل آية/ قطعة/ مقولة).

עליך לענות על שאלה אחת מהשאלות 1-2 (שאלת קטע מקור/ אמירה/ פסוק בקוראן)

الفصل الثاني : 60 درجة פרק שני (60 נקודות)

عليك الإجابة عن ثلاثة من الأسئلة 3-7 . עליך לענות על 3 שאלות מהשאלות 3-7.

الفصل الثالث : اسئلة قصيرة 24 درجة פרק שלישי : שאלות קטנות (24 נקודות)

عليك الإجابة عن أربعة من الاسئلة 8-13 . עליך לענות על 4 מהשאלות 8-13.

- لا توجد مواد مساعدة في هذا الامتحان - אין חומר עזר בבחינה זו.

תعليمات للممتحن/ة מבנה מבחן מותאם מורשת דרוזית

- مدة الامتحان : ساعة ونصف . משך הבחינה : שעה וחצי

- مبنى الامتحان وتوزيع الدرجات : מבנה בחינה וניקוד

في هذا الامتحان ثلاثة فصول : בבחינה זו 3 פרקים:

الفصل الأول : 16 درجة פרק ראשון (16 נקודות)

عليك الإجابة عن سؤال واحد من الأسئلة 1-2 (سؤال يحتوي على تحليل آية/ قطعة/ مقولة).

עליך לענות על שאלה אחת מהשאלות 1-2 (שאלת קטע מקור/ אמירה/ פסוק בקוראן)

الفصل الثاني : 60 درجة פרק שני : (60 נקודות)

عليك الإجابة عن سؤالين من الأسئلة 3-7 . עליך לענות על שתי שאלות מ 3-7.

الفصل الثالث : 24 درجة פרק שלישי (24 נקודות)

عليك الإجابة عن ثلاثة أسئلة من الاسئلة 8-13 . עליך לענות על 3 שאלות מ 8-13.

- لا توجد مواد مساعدة في هذا الامتحان - אין חומר עזר בבחינה זו.

ספרות כללי – 1 יח"ל – 30% - סמל שאלון 8282 / 8283

בתוכנית לימודים זו, ייחשף התלמיד ליצירות של העת החדשה. היצירות מעניקות לתלמיד מפגש עם נושאים שהחברה מתמודדת עימם עד היום כמו קליטת מהגרים והשתלבות בחברה הישראלית הזרה להם. נושא זה יבוא לידי ביטוי בנושא המאחד של פרק השירה משנת הלימודים תשע"ט: "החברה הישראלית בין שבר לאיחוי" (נושא שעשוי להשתנות מעת לעת), נושא מאחד נוסף **התבגרות וחניכה** (עשוי להשתנות מעת לעת) בא לידי ביטוי בספרי הקריאה: "רודף העפיפונים" / חוסייני ו"מישהו לרוץ איתו" / גרוסמן. במרכזם של ספרים אלה עומדת חווית ההתבגרות הרומנים בנויים סביב דמותו של הגיבור המתבגר אשר עובר תהליכי התבגרות וגיבוש אישיותו. במהלך הרומן הוא חווה התנסות בחוויות נעורים, ידידות בין חברים, מערכת מורכבת של יחסים עם בני משפחתו ופריחתה של אהבה ראשונה. תחום דעת ספרות 12 שני"ל – הינו אחד ממקצועות הבחירה המחייבת. לומדי מסלול 12 שגל יוכלו להיבחן בבחינה ב- 1 יח"ל או להרחיב ל- 2 יח"ל באמצעות היבחנות בשאלון הרחבה ל- 2 יחל.

תוכנית לימודים ספרות 1 יח"ל – תוכנית לימדה שהינה בהלימה לתוכנית 30% . ציון הבחינה בשאלון – 1 יח"ל יחשב כציון - ציון הערכה בית ספרית - 30% . שאלון שיהווה את **ציון 30%** מציון הבגרות. שאלון זה שווה ערך ליחידת גמר **אחת**. בשאלון ההשלמה ל- 2 יחל בספרות . נבחרו מספר נושאים מתוך תוכנית 70% ובכך יתאפשר ללומד שירצה להרחיב ל- 2 יחל - יחידות פנימיות במסגרת מסלול 12 שגל .

על המורה המלמד להיות מעודכן בחומר הלימוד לכל יחידה, שיהיה כפוף לשינויים של משרד החינוך.

סילבוס בספרות 12 המלצה לשעות הוראה – כ-45-40 שעות

המלצות הוראה	מושגים מרכזים	מספר שעות הוראה מומלץ	נושאי משנה
<p>יש לחשוף את התלמידים לנושא ההגירה, הניסיון להיטמע בחברה לא מוכרת והשבר שמתלווה לה. שבר הבא לידי ביטוי בכל אחד מהשירים.</p> <p>ראיון עם ארז ביטון על השירה, ההגירה ועוד... https://www.youtube.com/watch?v=yfj2BGC-ryY</p>	<p>הכרת הדובר בכל שיר האם הוא העולה המהגר או שהיו אלה הוריו. ניתן לערוך הקבלה ולבדוק האם יש שוני בדוברים כדור שני.</p> <p>הכרת העלייה בכל שיר: ארז ביטון – מרוקו אהרון אלמוג תימן יהודה עמיחי - גרמניה.</p> <p>אמצעים ייחודיים כמו: חזרות בשירים, להדגשת רעיונות, ניגודים ופסיחות בולטים ברוב השירים מדוע?</p>	<p>3 – 4 שעות לכל שיר</p>	<p>שירה מהמחצית השנייה של המאה ה-20. הנושא: החברה הישראלית בין שבר לאיחוי.</p> <p>משנת תשע"ט יהיו אלה השירים: 1. תיקון הריחות / ארז ביטון</p> <p>2. על שתיקתם של התימנים / אהרון אלמוג</p> <p>3. והגירת הורי / יהודה עמיחי</p>
<p>בחירה בסיפור קצר אחד מתוכנית הלימודים שיכול להיות מסיפורי עגנון מתורגם עברי מהמחצית הראשונה או השנייה.</p> <p>מומלץ לבחור בסיפורים שניתן יהיה לחברם להגירה וליצור רצף עם נושא השירה.</p> <p>סיפורים מומלצים: עד שיעבור המשמר כולו / לאה</p>	<p>מאפייני הסיפור הקצר, דמות מרכזית ומאפייניה, סוגי מספרים, סיום סגור / סיום פתוח, סיום פואנטה / מבנה הסיפור הקצר, המסר בסיפור הקצר.</p> <p>היכרות בסיסית זו עם מאפייני הסיפור הקצר תהווה בסיס</p>	<p>4 - 8 שעות</p>	<p>סיפורים קצרים</p>

<p>עיני סיפור אהבה / אפלפלד יד ושם / אהרון מגד</p>	<p>לסיפורים הקצרים ביחידה השנייה.</p>		<p>המשך... לסיפור קצר</p>
<p>הדרמה המודרנית מושפעת מעיצוב הבמה, סמלים ומוטיבים הייחודיים לכל מחזה. העיצוב החיצוני תורם להעברת המסר ולאפיון הדמויות.</p>	<p>מושגים של דרמה מודרנית הקשורים לאפיון הדמויות, תפאורה, תאורה, מוזיקה...</p>	<p>16 – 20 שעות</p>	<p>דרמה מודרנית דרמה עברית או מתורגמת מתכנית הלימודים</p>
<p>שני ספרי הקריאה עוסקים בהתבגרות במקומות שונים בעולם. יש ללמד את המושג רומן התבגרות – חניכה ולאפיין את הספרים לפי מאפיין זה. לשני הספרים : מישהו לרוץ אתו ורודף העפיפונים ישנם סרטים לצפייה.</p>	<p>יש ללמד את מאפייני הרומן : מספר, דמויות מרכזיות אפיוני הדמויות, תיאורים, משך זמן העלילה והשפעתה על העלילה והמסר. הכרות מאפייני הרומן תהווה בסיס ללימוד הרומן ביחידה השנייה.</p>	<p>10 – 15 שעות לכל ספר. בתכנית יש ללמד שני ספרים.</p>	<p>ספרי קריאה מישהו לרוץ איתו/ דוד גרוסמן רודף העפיפונים/ חאלד חוסייני</p>

ספרות 12 שנ"ל - 1 יח"ל - מבנה הבחינה

בשאלון זה ארבעה פרקים – כל הפרקים הינם פרקי חובה

פרק ראשון - שירה (25 נקודות)

(שירי המחצית השנייה של המאה ה-20)

ענה על שאלה אחת מבין השאלות 1-3

פרק שני - סיפור קצר (25 נקודות)

(סיפורי עגנון, עברי מחצית ראשונה/שנייה, מתורגם)

ענה על שאלה אחת מהשאלות 4-5

פרק שלישי - דרמה מודרנית (25 נקודות)

ענה על שאלה אחת מהשאלות 6-8

פרק רביעי – ספר קריאה (25 נקודות)

ענה על שאלה אחת מהשאלות 9-10

שימו לב:

- כל הפרקים הם חובה.
- אין לענות על אותה יצירה פעמיים!

מבחן מותאם

התלמיד עונה על 3 שאלות מתוך ארבעת הפרקים

(33 נקודות לכל שאלה)

תכנון למידה בספרות לקראת מבחן 12 ובחינת הבגרות

תכנון למידה – פריסה שנתית בשני מועדי בחינה.

במועד חורף התלמידים יבחנו בבחינת 12-1 יח"ל (מבחן פנימי = 30%) (נדרשות לכך כ-45-40 שעות = 3 או 4 שעות שבועיות סימסטריאליות).

במועד קיץ התלמידים יבחנו בבחינה חיצונית (בגרות = 70%) (נדרשות כ-70-60 שעות) (כ-5 שעות שבועיות סימסטריאליות)

ניתן לתכנן שני מועדים: במועד קיץ למידה למבחן 12 ובמועד החורף שאחריו, היבחנות ב-1 יח"ל הרחבה (בחינה פנימית), ומבחן הבגרות)

ניתן ללמוד ולהיבחן ב-1 יח"ל הרחבה שנושאה גזורים מבחינת הבגרות, תוך כדי הלמידה לבגרות.

עברית – 1 יח"ל - 30% - סמל שאלון 11282

בתוכנית שלפניכם מתמקדים ולומדים הבעה והבנה. בעידן בו אנו חיים היום, עלינו ללמד תכנים שישרתו את הלומדים בעתיד. אכן, אחד היעדים המרכזיים בהוראת עברית הוא לשפר את הכשירות הלשונית של התלמידים בקריאה, בכתיבה, בהאזנה, בדיבור ולשכלל אותה. חשוב כי הלמידה תהיה למידה פעילה וחוויתית, המבוססת על חשיבה, על למידת עמיתים תוך התמודדות עם אתגרי המאה ה-21. אוריינות קריאה היא יכולתו של הפרט להבין טקסטים, להשתמש בהם, להעריך ולבקר אותם ולעסוק בהם כדי להשיג את מטרותיו, לפתח את הידע ואת הפוטנציאל שלו ולהיות חלק מהחברה. במהלך שיעורי העברית יש לחשוף את התלמיד למגוון רחב של טקסטים מסוגים שונים, בסוגות שונות ובהיקפים שונים. העבודה על הטקסטים תיעשה בשני צירים: עבודה עם טקסטים במסגרת פיתוח מיומנויות אורייניות בהבנת הנקרא, לרבות שאילת שאלות, שאלות עמ"ר, מטלות כתיבה קצרות היקף בזיקה לטקסטים, עמידה על אמצעים רטוריים ומבני לשון המשרתים את הכותב.

12 שני"ל - תכנית לימודים תשע"ט – 3-4 ש"ש

פרק	נושאים	ממדים	הדגשים	משקל במבחן
הבנת הנקרא	<ul style="list-style-type: none"> • טקסט מיי • טקסט טי • טקסט מדריך • טקסט הי 	<p>ממדי ההבנה: איתור מידע:</p> <ul style="list-style-type: none"> • איתור ואחזור מידע מהטקסט • מיון מידע מהטקסט <p>הבנה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • משמעות מילולית • הסקת מסקנות <p>הערכה ושיקוף:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הערכת איכות ומהימנות • הערכת תוכן וצורה • זיהוי עימות והתמודדות עימו <ul style="list-style-type: none"> • אוצר מילים; פירושי מילים וביטויים; נרדפות, ניגודיות; קשרים לוגיים; מאזכרים; אמצעים לשוניים-רטוריים סימנים גרפיים הנלווים 	<p>פרק הבנת הנקרא יכלול שניים עד שלושה טקסטים. אחד מהם יכול להיות לא מילולי (גרף, תמונה, איור) טקסטים מסוגים שונים.</p> <p>השאלות יהיו בממדי ההבנה השונים לרבות שאלות מיזוג מידע ושאלות על אוצר מילים (עד 800 מילים)</p>	70 נקודות

		לטקסט; סמיכות ביחיד / סמיכות ברבים		
30 נקודות	היקף הכתיבה הנדרש הוא : 12 שורות (כ 150 מילים)	<u>ממדי הערכת הכתיבה:</u> <ul style="list-style-type: none"> • הבנת המטלה • תוכן ומבנה • לשון 	כתיבת סיכום בורר/ממזג בזיקה לטקסט או: כתיבת חיבור עמדה/טיעון בזיקה לטקסט	הבעה בכתב

מבנה מבחן 12 בעברית

משך הבחינה: שתיים וחצי

מבנה השאלות ומפתח ההערכה:

70 נקודות חלק ראשון - הבנת הנקרא

ענה על כל השאלות 1-10

30 נקודות חלק שני - הבעה

ענה על שאלה אחת מהשאלות: 11-12

100 נקודות סה"כ

שימו לב, סה"כ יש לענות על 11 שאלות

מבחן מותאם

חלק ראשון הבנת הנקרא- אין מותאם

30 נקודות חלק שני - הבעה

ענה על שאלה אחת מהשאלות: 11-12

בשאלה שבחרת ענה על סעיף א' בלבד

100 נקודות סה"כ

שימו לב, סה"כ יש לענות על 11 שאלות

תכנון למידה בעברית לקראת מבחן 12 ובחינת הבגרות

תכנון למידה – פריסה שנתית בשני מועדי בחינה.

בתכנון הלמידה יש לקחת בחשבון שאנו מאפשרים מועד ב' למבחן 12 רק במועד קיץ.

כדי להגיע בלמידה מ-12 לבחינת בגרות אנו זקוקים ל-2 מועדים

אפשרות המוצעת היא: ללמד למועד קיץ לבחינת 12 (כי יש אפשרות למועד ב') והמשך למידה לקראת בחינת הבגרות במועד חורף לאחר מכן.

ההמלצה היא ל-6 שעות שבועיות שנתיות

מספר השעות המומלצות ללמידה לקראת מבחן 12 הוא כ-3 שעות שבועיות סמסטריאליות

מספר השעות המומלצות ללמידה לקראת מבחן הבגרות הוא: כ-4 שעות שבועיות סמסטריאליות

במידה ולומדים בפריסה שנתית ניתן ללמד ב-6 שעות שבועיות שנתיות.

עברית לדוברי ערבית – 1 יח"ל 30% - סמל שאלון 014382

תכנית זו נגזרת מתכנית הלימודים לנבחנים אקסטרניים שאלון 014382 = לתוכנית 30% = בחינת מסלול 12 שנות לימוד.

נושאי הלימוד כוללים: ספרות עברית ושירה עברית לנבחנים מן המגזר הערבי.

סיפורת: התלמידים ילמדו שלוש יצירות ספרותיות, תוך עבודה על שאלות תוכן והבנה, אמצעים אמנותיים, פירושי מילים, פירושי צירופים.

שירה: התלמידים ילמדו שלושה שירים, תוך עבודה על תוכן והבנה, אמצעים אמנותיים, פירושי מילים, פירושי צירופים.

מבחן בעל פה: כל תלמיד יבחר נושא ויציג אותו בעל פה בשילוב פרזנטציה. המורה יעריך את הציון.

סילבוס – 45 שעות למידה

שעות	מושגים \ דגשי הוראה	נושאי משנה	יחידת לימוד
9 שעות	סוג היצירה: סיפור קצר, ריאלי וביקורתי. רקע על הסופר מאפייני הסיפור (אקספוזיציה, סיבוך, שיא, התרה) תוכן, ערכים חינוכיים מערכת יחסים בין הדמויות. (דמויות, המספר, השוואה בין דמויות) הפכים פירושי מילים אמצעים אמנותיים- האנשה	לשבור את החזיר	סיפורת
6 שעות	סוג היצירה: סיפור עממי. רקע על הסופר מאפייני הסיפור העממי מוסר השכל	איך להבין צוואת אב?	

	ערכים (ערך העבודה) מערכת יחסים בין הדמויות הפכים, פירושי מילים		
9 שעות	סוג היצירה: סיפור קצר (סוג של כתבה עיתונאית) רקע על הסופר מאפייני הסיפור הקצר(מבנה הסיפור, זמן, מקום ערכים מערכת יחסים (דמויות, השוואה בין דמויות) הפכים פירושי מילים פירושי צירופים	כפר החלומות	
8 שעות	סוג היצירה: שיר טבע, רקע על סוג היצירה נושא השיר מבנה השיר (תוכן הבתים) רקע על הסופר אמצעים אמנותיים (חרוז, האנשה, מטפורה, צימוד, רמיזה מקראית, תפארת החתימה בבית האחרון) ערכים הפכים פירושי מילים פירושי צירופים	כתונת פסים	שירה
7 שעות	סוג היצירה: שיר לירי אישי, ביקורתי, רקע על סוג היצירה	קו העוני	

	<p>נושא השיר מבנה השיר (תוכן הבתים) רקע על הסופר אמצעים אמנותיים (מטפורה האנשה, צבעים, קולות, ניגודים, פסיחה, מבנה מעגלי, סמלים) ערכים פירושי מילים פירושי צירופים</p>		
7 שעות	<p>סוג היצירה: שיר לירי אישי, רקע על סוג היצירה. נושא השיר(דמות האב והערכים מסביב דמות האב, סמל האהבה והשלמות). מבנה השיר (תוכן הבתים, תיאור החוויה, הקשר למציאת הסופר והחוויה האישית שלו). רקע על הסופר. אמצעים אמנותיים (אסוציאציה, דימויים, מטפורה פסיחה, סמלים) ערכים ופירושי מילים</p>	אבי	

מבנה מבחן בשפה העברית לתלמידים דוברי ערבית מסלול 12 שנו"ל

1. מבנה המבחן ומפתח הערכה:

- א. פרק ראשון - סיפורת
ענה על ארבע מהשאלות 1-5
(נבחן מותאם עונה על 3 שאלות מתוך 5 בפרק ראשון)
התלמידים לומדים שלוש יצירות ספרותיות, ובחרים לענות על אחת מתוך שלוש היצירות. ב. פרק שני - שירה
ענה על חמש מהשאלות 1-6
(נבחן מותאם עונה על 4 שאלות מתוך 5 בפרק השני)
התלמידים לומדים שלושה שירים, ונבחרים על אחד מתוך שלושת השירים.
מבחן בעל פה - הערכת מורה = 10 נקודות (נושאים ומחווך יופיעו באתר)
סה"כ - 100 נקודות

המבחן יכלול שני פרקים: סיפורת ושירה כמפורט להלן:

- 1. סיפורת:** התלמידים ילמדו שלוש יצירות ספרותיות, וייבחנו על אחת מתוך שלוש היצירות. הפרק יכלול שאלות תוכן והבנה, אמצעים אמנותיים, פירושי מילים, פירושי צירופים. הפרק הראשון יכלול חמש שאלות שמתוכן יבחר התלמיד ארבע שאלות. **נבחן מותאם יבחר שלוש שאלות.**
- 2. שירה:** התלמידים ילמדו שלושה שירים, וייבחנו על אחת מתוך שלושת השירים, הפרק יכלול שאלות תוכן והבנה, אמצעים אמנותיים, פירושי מילים, פירושי צירופים. הפרק השני יכלול שש שאלות שמתוכן יבחר התלמיד חמש שאלות. **נבחן מותאם יבחר ארבע שאלות.**
- 3. מבחן בעל פה:** שכולל פרזנטציה והצגת נושא בעל פה. התלמיד יבחר נושא יציג אותה והמורה יעריך את הציון.

תכנון למידה בעברית לדוברי ערבית לבחינת 12 ובגרות

תכנון למידה – פריסה לשלושה/ ארבעה מועדי בחינה.
מועד חורף למידה לבחינת 12 - ההמלצה היא ל-45 שעות.
למועד קיץ למידה ל-1 יח"ל הרחבה – 45 שעות (מבחן פנימי) (בדרך ל-70% ללא חלק לשוני)
מועד קיץ לאחריו 3 יח"ל בגרות (הבנת הנקרא, הבעה בכתב, לשון)
לחלק הלשוני מומלץ להקדיש כ-45 שעות למידה.

שפה וספרות ערבית – 1 יח"ל למרכזים ערביים

المنهاج التعليمي ، لوحة تعليمية واحدة مستوى 12 سنوات تعليمية

תוכנית הלימודים והבחינה בשפה וספרות ערבית כוללת את התחומים הבאים :

הבעה בכתב וספרות

מטרות ההבעה בכתב :

- שיפור יכולת ההבעה בכתב.
- הרחבת אוצר מילים ושימוש נכון מבחינה תחבירית.
- מתן מקום לביטוי אישי באמצעות הכתיבה.

ספרות - היכרות עם מספר סוגות

בתוכנית הלימודים נדרשים הלומדים ללמוד יצירות משלוש סוגות :

1. שירה ופרוזה קלאסית
2. שירה מודרנית
3. סיפור קצר

משקלו של כל תחום בתוכנית הלימודים ובבחינה הוא 50% תוכנית לימודים זו הינה בהלימה לתוכנית 30% במערכת הפורמאלית.

ניתן למצוא הטקסטים בתוך הספר :

(ספרות ביאדר מודרנית / ישן). (بيادر الأدب القديم- الحديث) ריכוז טקסטים והמיקוד יועלו לאתר היל"ה בחברה למתנסים.

توجيهات هامة ، لمعلمي اللغة العربية في وحدات برنامج " هيللا "

أعزائي المعلمين / المعلمات :

نضع بين أيديكم برنامجا تعليميا خاصا بوحدة اللغة العربية الإلزامية ضمن إطار البرنامج التعليمي " هيللا " حيث يشكل جزءا هاما من تركيبة شهادة انهاء مستوى 12 وأيضا 30% من امتحان البجروت .

ومن خلال هذا البرنامج نكون قد مكنا طلابنا من الاطلاع على جميع مجالات اللغة العربية .

تنقسم مجالات اللغة الى قسمين أساسيين :

أ. التعبير الكتابي : يشكل 50% من الامتحان الداخلي.

الاهداف :

- تحسين قدرة التعبير الكتابي
- تعزيز مقدرة الطالب اللغوية ، وإمكانية التعبير عنها ضمن تعابير انشائية سليمة
- إعطاء مساحة للتعبير الشخصي من خلال الكتابة.

ملاحظة : على الطالب أن يختار أحد الموضوعات المطروحة .

ب. الأدب : يشكل 50% من الامتحان الداخلي . ينقسم مجال الأدب إلى ثلاثة أقسام :

1. شعر ونثر قديم
2. شعر حديث
3. قصة قصيرة

وهي مجالات أساسية يجب على الطالب أن يتناولها كمواضيع تدريسية هامة وذلك وفق خطة التدريس في وزارة المعارف . ،

يستطيع الطالب أن يتناولها ضمن كتاب – بيارد الأدب الحديث / القديم .

סילבוס – שפה וספרות ערבית למרכזים ערבים – 35-40 שעות הוראה

הנושא – המوضوع	הזאנר הספרותי – הנوع الأدبي	הטקסט- הנص	שעות – הساعات التعليمية	דגשים- ملاحظات
1. ספרות הנصوص الأدبية	שירה קלאסית الشعر القديم	أراك عصي الدمع – أبو فراس الحمداني وصف الذئب – المتنبي	5 ساعات (לכל نص)	على المعلم التطرق الى المضمون والفحوى والأفكار المعروضة في النص والإشارة الى الأبيات التي تدل على ذلك على المعلم التطرق الى الأساليب الفنية التي استخدمها الشاعر والغرض من إيرادها .
	פרוזה קלאסית النثر القديم	من سورة هود – القرآن الكريم .	4 ساعات	على المعلم التطرق الى حكاية النبي نوح عليه السلام ، والعناصر القصصية في الحكاية.
	שירה מודרנית الشعر الحديث	نشيد الجبار حكاية قديمة	4 ساعات (لكل نص)	على المعلم التطرق الى المضمون والفحوى والأفكار المعروضة في النص والإشارة الى الأبيات التي تدل على ذلك على المعلم التطرق الى الأساليب الفنية التي استخدمها الشاعر والغرض من إيرادها
	סיפור קצר القصة القصيرة	الراية والبراءة	4 ساعات	التطرق الى واقعية القصة وسماتها . التطرق الى العناصر القصصية .

הנושא الموضوع	סוג הטקסט نوع النص	שעות الساعات	הערות ملاحظات
2. הבעה التعبير الكتابي	מقالة رأي	4 ساعات	على المعلم ان يتبع الملفات المرفقة لنموذج المخطط لكيفية صياغة هذا النوع
	نص وصفي	3 ساعات	على المعلم ان يتبع الملفات المرفقة لنموذج المخطط لكيفية صياغة هذا النوع
	رسالة شخصية رسمية	2 ساعات لكل نوع	على المعلم ان يتبع الملفات المرفقة لنموذج المخطط لكيفية صياغة هذا النوع

שפה וספרות ערבית – 1 יח"ל - 12 שני"ל

מבנה המבחן

משך הבחינה : שעה וחצי (90 דקות) **מבנה הבחינה** : בבחינה שני פרקים :

פרק ראשון : הבעה (50 נקודות)

ענה על שאלה אחת מהשאלות 1-3. יש להקפיד על כתיבה בהיקף 20 שורות.

פרק שני : ספרות (50 נקודות) ענה על **שתי** שאלות מהשאלות 4-7

- בשאלות שבחרת יש לענות על שלושת הסעיפים. סעיף אחד מתייחס לאמצעים ספרותיים והשניים האחרים בתוכן הספרותי.
- בתשובות יש להתייחס בכל שאלה לסיפור שונה. (אין מבחן מותאם)

תכנון למידה בשפה וספרות ערבית במרכזים ערביים לקראת מבחן 12 ובגרות.

תכנון למידה – פריסה לארבעה מועדי בחינה. (מסלול ל-5 יח"ל במקצוע)

תכנון הלמידה ממסלול 12 לבגרות כולל 4 מועדים (כשנתיים)

מועד חורף : למידה והיבחנות במבחן 12 ההמלצה היא ל-40-35 שעות.

מועד קיץ : למידה והיבחנות ל-1 יח"ל יחידת הרחבה (יחידת היבחנות פנימית)

(ההמלצה היא כ-40-35 שעות הוראה)

במועד חורף לאחר מכן : היבחנות ל-2 יח"ל בגרות חיצוניות בלשון (כ-45 שעות)

ובמועד קיץ ההיבחנות היא ל-1 יח"ל בגרות בספרות (כ-35 שעות)

שפה וספרות ערבית למרכזים דרוזיים – 1 יח"ל

المنهج التعليمي ، لوحة تعليمية واحدة مستوى 12 سنوات تعليمية

للمراكز الدرزية

תוכנית הלימוד והבחינה בשפה הערבית למרכזים דרוזים כוללת את התחומים הבאים :

- א. דקדוק : מהווה 50% מן הבחינה הפנימית דגש ללימוד הלשון, בהתאם לתכנית משרד החינוך .
- ב. ספרות : מהווה 50% מן הבחינה הפנימית. בתוכנית הלימודים נדרשים הלומדים ללמוד יצירות משלושה סוגים (בהתאם לתכנית משרד החינוך) :

1. פרוזה קלאסית
2. שירה מודרנית
3. סיפור קצר

ניתן למצוא הטקסטים בתוך הספר :

(ספרות ביאדר מודרנית / ישן). (بيادر الأدب القديم- الحديث) ריכוז טקסטים והמיקוד נמצא באתר .

הערה :

נבחן שייבחן במבחן חיצוני 70% מבחן בגרות חיצוני . (החומר והתוכן שונה),
הציון במבחן 12 יוכר כציון 30% - מקביל להערכה בית ספרית .

توجيهات هامة ، لمعلمي اللغة العربية في وحدات برنامج " هيللا "

أعزائي المعلمين / المعلمات :

نضع بين أيديكم برنامجا تعليميا خاصا بوحدة اللغة العربية الإلزامية ضمن إطار البرنامج التعليمي " هيللا " حيث يشكل جزءا هاما من تركيبة شهادة انهاء مستوى 12 وأيضا 30% من امتحان البجروت .

ومن خلال هذا البرنامج نكون قد مكنا طلابنا من الاطلاع على جميع مجالات اللغة العربية .

تنقسم مجالات اللغة الى قسمين أساسيين :

أ. قواعد اللغة العربية : يشكل 50% من الامتحان الداخلي يهدف تدريس قواعد اللغة ، ان يكتسب ويتعمق الطالب في مواد تعليميه في مواضيع مختلفة في قواعد اللغة التي قررت وفق خطة التدريس في وزارة التربية والتعليم.

ب. الأدب : يشكل 50% من الامتحان الداخلي . ينقسم مجال الأدب إلى ثلاثة أقسام :

4. شعر ونثر قديم

5. شعر حديث

6. قصة قصيرة

وهي مجالات أساسية يجب على الطالب أن يتناولها كمواضيع تدريسية هامة وذلك وفق خطة التدريس في وزارة المعارف . ،

يستطيع الطالب أن يتناولها ضمن كتاب – المنتخب.

ملاحظة:

الوحدة تشكل 30% من العلامة النهائية ، 70% امتحان بجروت خارجي (المواد التعليمية مختلفة)

סילבוס שפה וספרות ערבית לדרוזים – הקצאת שעות הוראה – 35

הנושא – המושג	הז'אנר הספרותי – הסוג الأدبي	הטקסט – הנص	שעות – השעות التعليمية	הערות ملاحظات
ספרות النصوص الأدبية	פרוזה קלאסית نثر قديم	خطبة الحجاج - للحجاج بن يوسف الثقفي	5 ساعات	<p>على المعلم التطرق الى المضمون والفحوى والأفكار المعروضة في النص والاشارة الى الفقرات التي تدل على ذلك</p> <p>على المعلم التطرق الى الأساليب الفنية التي استخدمها الكاتب والغرض من ايرادها .</p>
	שירה מודרנית الشعر الحديث	إرادة الحياة	5 ساعات تخصص لهذا النص	<p>على المعلم التطرق الى المضمون والفحوى والأفكار المعروضة في النص والاشارة الى الابيات التي تدل على ذلك</p> <p>على المعلم التطرق الى الأساليب الفنية التي استخدمها الشاعر والغرض من ايرادها</p>
	סיפור קצר القصة القصيرة	مارش الغروب	5 ساعات	<p>التطرق الى واقعية القصة وسماتها .</p> <p>التطرق الى العناصر القصصية.</p>

הנושא الموضوع	סוג הטקסט نوع النص	שעות الساعات	הערות ملاحظات
דקדוק قواعد اللغة العربية	الصفة المشبهة	4 ساعات	التركيز على صياغة الصفة المشبهة وتمييزها
	الميزان الصرفي	4 ساعات	التركيز على صياغة الأفعال لإوزان مختلفة وتحديد جذور الأفعال , وتمييز الفعل الثلاثي
	التعجب "ما" التعجبية "فعل" التعجب المتعجب منه.	4 ساعات	التعرف على أسلوب التعجب وعناصر أسلوب التعجب
	فاء الجزاء الواقعة في جواب الشرط	3 ساعات	التعرف على أسلوب الشرط وتحديد عمل فاء الجزاء الواقعة في جواب الشرط والتمييز ما بين فعل الشرط وجواب الشرط

שפה וספרות ערבית למרכזים דרוזים

מבנה הבחינה מסלול 12 שנ"ל - 1 יח"ל

משך הבחינה : שעה וחצי (90 דקות)

מבנה הבחינה : הבחינה מורכבת משני פרקים .

הפרק הראשון : לשון (50 נקודות)

- יש לענות על **שתיים** מבין השאלות 1-3 בכל שאלה עשרה סעיפים.

הפרק השני : ספרות (50 נקודות)

- יש לענות על שאלה **אחת** מהשאלות 4 - 5 .
- בכל שאלה ארבעה סעיפים - ללא אפשרות בחירה.
- שני סעיפים – נדרש הנבחן לידע הקשור בתוכן ספרותי ובשני הסעיפים הנוספים נדרש לידע הקשור לאמצעים ספרותיים.

(אין מבחן מותאם)

מבני الامتحان الداخلي في الأدب العربي لمسار 12 - وحدة تعليمية واحدة

الوسط الدرزي

هذه المعطيات مرفقة برمز الاستبيان: 020382 وهو اختبار 30% أو تقييم بديل.

مدة الامتحان: ساعة ونصف الساعة (90 دقيقة)

مبنى الامتحان: يتكون الامتحان من فصلين.

الفصل الأول: القواعد (50 علامة)

- على الطالب الإجابة عن سؤالين فقط (1-3). – يشمل كل سؤال عشرة بنود

الفصل الثاني: الأدب (50 علامة)

- على الطالب الإجابة عن سؤال واحد (أي نص) من الأسئلة (4-5).
  - كل نص يحتوي اربعة بنود (أسئلة). لا يوجد خيار في أسئلة البنود.
  - الأسئلة تشمل ، سؤالين عن المضمون النصي الأدبي وسؤالين آخرين عن الأساليب البلاغية والفنية الظاهرة في النص .
- ملاحظة : الأسئلة مرفقة في مجمع الأسئلة .

תכנון למידה בשפה וספרות ערבית למרכזים הדרוזים לקראת מבחן 12 ובגרות.

תכנון למידה – פריסה לארבעה מועדי בחינה. (מסלול ל-5 יח"ל במקצוע)

תכנון הלמידה ממסלול 12 לבגרות כולל 4 מועדים (כשנתיים)

מועד חורף: למידה והיבחנות במבחן 12 ההמלצה היא ל-40-35 שעות.

מועד קיץ: למידה והיבחנות ל-1 יח"ל יחידת הרחבה (יחידת היבחנות פנימית)

(ההמלצה היא כ-40-35 שעות הוראה)

במועד חורף לאחר מכן: היבחנות ל-2 יח"ל בגרות חיצוניות בלשון (כ-45 שעות)

ובמועד קיץ ההיבחנות היא ל-1 יח"ל בגרות בספרות (כ-35 שעות)

תנ"ך כללי – 1 יח"ל – 30% - סמל שאלון 1282

תוכנית הלימודים בתנ"ך עברה שינויים גדולים בשנים האחרונות, ואנו כמורים נדרשים להכין את תלמידינו בצורה מיטבית הן לאהבת התנ"ך והן להצלחה בבחינת 12 ובחינת הבגרות. התוכנית שלפניכם מזמינה את הלומד להתחבר לערכים אותם מנחיל לנו התנ"ך, ומציאת הרלוונטיות לעולמו של התלמיד.

יחידות הלימוד תילמדנה סביב רעיונות מרכזיים תוך זיקה לתרבות הכללית והשוואה אליה. בצד נתינת תשומת לב לפרטים, יהיה עיסוק במשמעויות, באקטואליה, בערכים ובאסתטיקה של התנ"ך. הלמידה תעשה בהקשר וברצף, כאשר העיון בפרטים יוביל לרעיון ותובנה כוללים שהמורה יבחר ללמד אותם ולהדגישם.

בראשית - שני נושאים מרכזיים:

- א. סיפורי הבריאה או סיפורי ראשית האנושות: בריאת העולם, גן העדן, קין והבל, המבול, מגדל בבל.
- ב. סיפורי האבות: בחירת אברהם אבי האומה, ניסיונותיו של אברהם, עקידת יצחק, המאבק בין יעקב ועשו, נדודי יעקב ונישואי לרחל ולאה, השיבה לארץ.

העיקרון המנחה את נושאי ספר בראשית הוא הכרות עם שאלות היסוד של האנושות, עם רעיון האמונה המונותאיסטית, עם סיפור הפיכתנו ממשפחה לעם, ועם מאבקי הקיום האנושי של בני האדם באשר הם בני אדם על כל היבטיהם, השלכותיהם ותוצאותיהם.

החוק המקראי – להלן קטעי חוק הנוגעים לנושאים שונים בעלי אופי חברתי:

- א. עבדות – עבד עברי ועבד כנעני.
- ב. חוקים מוסריים הנוגעים ליחסים בין אדם לחברו
- ג. סדרי שלטון – חוק ומשפט

דגשים ומיומנויות למידה:

כהכנה לחיים ולשיטת ההיבחנות החדשה, נדגיש מושגים בסיסיים, נדון בשאלות יסוד המעסיקות את האדם מאז ומתמיד, נשווה בין התורה לאמונות ולדעות של העולם הקדום, נכיר פרשנות מסורתית, ונבחן את הפרשנות העכשווית לתנ"ך הממשיך להעסיק פרשנים ויוצרים גם בימינו.

כפי שנאמר על משה רבינו כך גם נאמר על התנ"ך - לא נס לחו!! בנוסף, נדגיש ונכוון למיומנויות למידה כגון: שאילת שאלות, השוואה, הסקת מסקנות, נקודות מבט שונות ועוד.

נלמד מבנה של פרק ואמצעים ספרותיים ואומנותיים המשרתים את מטרותיו של הפרק כמו: מילים מנחות, תקבולות, דימויים ועוד.

ארבעה ממדים נדרשים ללימוד תנ"ך:

פס הכתוב: היכולת לקרוא באופן צמוד את הכתובים, להבין את שפת התנ"ך, ולבחון את המשמעות, הפערים, והשאלות המתעוררות בעקבות הקריאה.

פרשנות: העיון בפרשנות מגיע בעקבות הקושיות והשאלות שעלו במהלך הקריאה ומעניק תשובות, תובנות והבנה מעמיקה יותר.

הקשר רחב: התייסות לתרבות העולם הקדום, ליצירות תרבות המתכתבות עם התנ"ך, לתנ"ך כמתכתב עם עצמו ומביא גישות שונות לסוגיות נדונות.

הקשר אישי: למידה שיש בה מפגש אישי-פנימי של הלומד עם עולמו של התנ"ך, הופכת את התנ"ך למעורר סקרנות ולרלוונטי עבורו. העולם השתנה, אך טבע האדם לא השתנה ולפיכך העיסוק של התנ"ך בשאלות הקיומיות והמוסריות הגדולות רלוונטי עבור התלמיד גם בימינו.

לעיסוק העקרוני מתלווה לימוד של מיומנויות בסיסיות ומיומנויות מסדר חשיבה גבוה, המסייעות לתלמיד להפוך ללומד עצמאי.

האתרים המלווים הם: אתר 929 תנ"ך ביחד והאתר החדש של מפמ"ר תנ"ך:

תנ"ך ביחד

<http://www.929.org.il/today>

תיק תוכניות לימודים לעובדי הוראה

<http://edu.gov.il/special/Curriculum/High-School/Pages/High-School-List-of-subjects-per-grade.aspx>

תכנון למידה בתנ"ך לקראת מבחן 12 ומבחן הבגרות

תכנון למידה – פריסה לשני מועדי בחינה.

כדי ללמד שתי יחידות לימוד בתנ"ך נדרשות כ-98 שעות. בלמידה של 5 שעות שבועיות נזדקק לחמישה חודשי לימוד. כלומר: התלמידים יבחנו במועד חורף בבחינת 12 וימשיכו ללמוד את יחידת ההרחבה, בה קיימת חפיפה לחלק מנושאי בחינת הבגרות החיצונית (70%) לצורך השלמה לבחינת הבגרות נדרשות עוד כ-40 עד 45 שעות נוספות שפירושן שני חודשי לימוד. התלמידים יוכלו לגשת במועד קיץ לשתי בחינות: 1 יח"ל יחידת ההרחבה (מבחן פנימי) ו-1 יח"ל בחינת הבגרות. בתכנון הלמידה הובאו בחשבון מינימום 5 שעות שבועיות.

סילבוס לתוכנית הלימודים בתנ"ך כללי

בראשית - בריאה מספר השעות המומלצות להוראה - כ-52 שעות

המלצה להקצאת שעות	נושא ודגשים	פרק
4	בריאת העולם סיפור ראשון. הדגשת מבנה נוסחתי.	פרק א'
3	בריאת העולם סיפור שני. יש להדגיש מבנה אחר בהשוואה לסיפור הראשון וכן לבחון את מיתוס הבריאה הקדום אנומה אליש.	פרקים ב'
3	אדם חוה והנחש בגן העדן.	פרק ג'
3	קין והבל. הדגשת אמירה עקרונית בנוגע לטבע האדם. לבחון את פער המידע תוך הוספת הסיפור המדרשי ותרומתו להבנת הסיפור.	פרקים ד'
3	המבול. השוואה לסיפור המבול הקדום עלילות גלגמש.	פרק ו' -22 5
2	סיפור מגדל בבל. הדגשת החזרות והמבנה המיוחד של הפרק. תוך שימת לב למילים מנחות .	פרק י"א -9 1
18 שעות	כשישה פרקים	סה"כ

בראשית אבות

המלצה להקצאת שעות	נושא	פרק
4	אברהם אבינו. הדגשת המושג אמונה מונותאיסטית . ניסיונותיו של אברהם.	י"א (26-32) וי"ב
3	שרי והגר. הדגשת החוק הקדום בנוגע לאישה עקרה, והדגשת מדרשי השם .	ט"ז
3	הכנסת האורחים של אברהם.	י"ח

	אמנות המשא ומתן של אברהם מול האל. תפקידו של האדם ביחס לאחרים.	
3	עקידת יצחק. הדגשת המסר שהאל המקראי אינו חפץ בקרבן אדם. הדגשת אמנות השיח המקראי בן אב לבנו. הדגשת ריבוי הפעלים כמדגיש זריזות וגם קושי. זהו הניסיון העשירי והקשה ביותר של אברהם.	כ"ב (19-1)
3	יעקב ועשו. הדגשת חשיבות המילה הדבורה במקרא, ומשמעות של ברכה .	כ"ז
2	יעקב לבן ובנותיו. הדגשת תהליך החניכה שעובר יעקב. הבנה שהניסיונות שעבר משנים אותו. הסבר המושג: מידה כנגד מידה .	כ"ט
2	שיבתו של יעקב לארץ ושינוי שמו לישראל. הדגשת חשיבות השם (מעקב שהוא דבר עקום, לישראל שהוא ישר עם האל והאדם) הדגשת חשיבות הרצון ב פיוס של יעקב עם עשו וסגירת המעגל.	ל"ב (32-22)
20 שעות	כשבעה פרקים	סה"כ

החוק המקראי

המלצה להקצאת שעות	נושא	פרק
3	עבד עברי. הדגשת ערך החירות בתנ"ך, וחשיבות שחרור העבד אחרי 6 שנות עבודה. חשיבות המילים המנחות: ברכת ה'.	דברים ט"ו 12-18
3	היובל. ללמוד ולהדגיש מושגים כ שמיטה , יובל , שחרור העבדים.	ויקרא כ"ה 8-23 וגם 46-39
4	חוקי מוסר בין אדם לחברו. הדגשת החזרה העקרונית על עשרת הדברות. את החזרה על הביטוי "אני ה'" כמבטאת	ויקרא י"ט 1-18 וגם 37-32

	עיקרון שגם דברים שבין אדם לחברו הם בהוראת ה' ובפיקוחו.	
4	סדרי שלטון : מינוי שופטים וחשיבות הציות לבית הדין העליון. יש להדגיש את הסדר החברתי ועשיית הצדק. את מעמדו וחשיבותו של בית המשפט.	דברים ט"ז 18-20 ודברים י"ז 8-13.
14 שעות		סה"כ

סה"כ - 52 שיעורים + מבחן אחד ומתכונת אחת - 55 שיעורים/ שעות
 שיעורים שבועיים - 6 ש"ש

מבנה המבחן:

משך הבחינה: שעה וחצי.

מבנה השאלון ומפתח הערכה: בשאלון זה ארבע שאלות מהן עליך לענות על שלוש בלבד. בפרק הראשון יש לענות על שתי השאלות – כל שאלה 40 נקודות, סך הכול 80 נקודות בפרק זה. בפרק השני יש לענות על שאלה אחת – 20 נקודות. סה"כ – 100 נקודות
חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פירושים

מבנה מבחן מותאם:

משך הבחינה: שעה וחצי.

א. מבנה השאלון ומפתח הערכה: בשאלון זה ארבע שאלות מהן עליך לענות על שלוש בלבד.
ב. בפרק הראשון יש לענות על שתי השאלות – כל שאלה 40 נקודות, סך הכול 80 נקודות בפרק זה יש לענות על סעיף החובה, ועל סעיף בחירה אחד בלבד.
ג. בפרק השני יש לענות על שאלה אחת – 20 נקודות. סה"כ – 100 נקודות
חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פירושים

תנ"ך דתי - 1 יח"ל - סמל שאלון - 2382

תוכנית הלימודים בתנ"ך עברה שינויים גדולים בשנים האחרונות ואנו כמורים נדרשים להכין את תלמידינו בצורה מיטבית לאהבת התנ"ך ולמידה לקראת בחינת 12 ובחינת הבגרות.

לשם כך אנחנו מדייקים את התוכנית, תכני הלמידה ואופן ההיבחות כדי שיהיו בהלימה ויתכתבו עם התכנית החדשה, עם אופני חשיבה כוללים יותר, המזמינים את הלומד להתחבר לערכים אותם מנחיל לנו התנ"ך ביד רחבה.

יחידת הלימוד תילמד סביב רעיון מרכזי המהווה את חוט השדרה שסביבו נלמדים הפסוקים והפירושים, והלמידה תנוע מן הפרטים אל הרעיון הכולל. לימוד היחידות יהיה בדרך של כלל ופרט וכלל ולא כאוסף של פרטים (פסוק ופירושו, פסוק ופירושו). יילקחו בחשבון ההקשר והרצף, והעיון בפרטים יוביל לרעיון ותובנה כוללת שהמורה יבחר ללמד בה את היחידה.

תורה: נתמקד במספר פרשיות ונלמד אותן סביב שאלות מנחות על מנת שנקבל תמונה מלאה.

נביאים וכתובים: העיקרון המנחה את תוכנית הלימודים בתנ"ך הינו בניית ציר זמן והבנת ההקשר של הספר וזמנו כאשר ההנהגה, הנבואה, בית המקדש ושיבת העם בארצו מהווים את מרכזו של ציר הרצף.

דגשים ומיומנויות למידה:

כהכנה לחיים ולשיטת ההיבחות נדגיש מושגים בסיסיים (אין מוקדם ומאוחר בתורה), השוואות בין פרשנים (רש"י רמב"ן ..) והשוואות עם אירועים דומים במקורות שונים (מרגלי משה לעומת מרגלי העי או יריחו). נשים דגש על הסקת מסקנות, למידת משל ונמשל, מילים מנחות ומבנה של פרק ואפילו ספר (חומש במדבר).

ארבעה ממדים נדרשים ללימוד תנ"ך:

פשטות הכתובים: היכולת לקרוא באופן צמוד את הכתובים, ולבחון את הפערים, הקושיות והשאלות העולות מן הקריאה.

פרשנות: העיון בפרשנות מגיע בעקבות הקושיות והשאלות שעלו במהלך הקריאה ומעניק תשובות, תובנות וקריאה מעמיקה יותר. בתוך כך מרחיב העיון בפרשנות את דעת התלמידים בהבנה כי 'שבעים פנים לתורה

הקשר רחב: התייחסות לציר הזמן וההתרחשויות, ויצירת קשרים כלל תנ"כיים המסייעים בהבנה רחבה יותר ופרשנות פנימית.

הקשר אישי : למידה שיש בה מפגש אישי-פנימי של הלומד עם התורה, הופכת את הלימוד ליתורת חיים, 'המעניקה לנו את ההזדמנות לשמוע את דבר ה', לבנות את זהותנו האישית ולכוון את חיינו בהתאם לערכים שהנחילה לנו התורה. עוגנים אלו הם אבני היסוד של הוראת התנ"ך, אליהם מתלוות מיומנויות בסיסיות ומיומנויות מסדר חשיבה גבוה, המסייעים לתלמיד להפוך ללומד עצמאי.

סילבוס תנ"ך דתי לתוכנית 12 מספר השעות המומלצות להוראה - כ-45

חומש במדבר

מספר שיעורים מומלץ	נושא	פרק
4	פסח שני	פרק ט
4	מסע בני"י לא"י	פרקים ט-י
2	מינוי זקנים	פרק י"א
4	המרגלים	פרקים י"ג-י"ד
2	מצוות ציצית	פרק ט"ו
4	קורח ועדתו	פרקים ט"ז-י"ז
2	שניים וחצי השבטים	פרק ל"ב

שמואל ב'

מספר שיעורים מומלץ	נושא	פרק
4	מלכות דוד	פרקים ה-ו
4	מרד אבשלום	פרקים ט"ו-כ

מלכים א'

מספר שיעורים מומלץ	נושא	פרק
2	ימי דוד האחרונים	פרקים א-ב
4	מלכות שלמה	פרק ג
2	פילוג הממלכה	פרקים י"א-י"ב
6	פרקי אליהו	פרקים י"ז-י"ט, כ"א

נושאי חתך \ רוחב²:

✓ **מנהיגות בתנ"ך** - בין דוד לשלמה, ממלכת ישראל ויהודה, בין אליהו לאלישע

✓ **תלונות בני ישראל** - השוואה בין התלונות בחומש שמות לבמדבר.

☒ סה"כ - 44 שיעורים + מבחנים ומתכונות - 48-50 שיעורים.

☒ שיעורים שבועיים - 4-6 ש"ש

חומרי הלימוד וההרחבה נלקחו מתוך אתר "ללמוד וללמד" אתר המלווה של מורי

התנ"ך. <http://www.lilmod.cet.ac.il>

מבנה המבחן:

משך הבחינה: שעתיים

מבנה השאלון ומפתח הערכה: בשאלון זה 15 שאלות מהן עליך לענות על 9 בלבד.

חלק ראשון - **במדבר** יש לענות על 3 מתוך 5 השאלות כל שאלה 16 נקודות (סך הכול 48 נקודות)

חלק שני - **עיון בנביאים ראשונים** יש לענות על 2 שאלות מתוך 4 לכל שאלה 14 נקודות

(סך הכול 28 נקודות)

חלק שלישי - **בקיאות בנביאים ראשונים** יש לענות על 4 מתוך 6 השאלות.

לכל שאלה 6 נקודות. (סך בכול 24 נקודות)

סה"כ – 100 נקודות

חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פירושים

מבנה בחינה בתנ"ך דתי

סעיף ג	סעיף ב	סעיף א		
העמקה - 4 נקודות	שאלה ותשובה ע"פ חומר שנלמד - 6 נקודות	פשט - 6 נקודות	$48 = 16 * 3$ נקודות	במדבר
העמקה - 4 נקודות	הרחבה קשר היסטורי - 5 נקודות	פשט - 5 נקודות	$28 = 14 * 2$ נקודות	שמו"ב
שאלות בקיאות - $2/3$ שאלות		$24 = 6 * 4$ נקודות		מלכים א
שאלות עומק בשמואל ופרקי אליהו. $2/3$ שאלות				